

(*)Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria

Subjects			
Year 1st			
Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P02M178V01101	The environment as an educational resource	1st	4.5
P02M178V01102	Analysis of interdisciplinary experiences	1st	4.5
P02M178V01103	Design of interdisciplinary projects	1st	4.5
P02M178V01104	Integrated learning of content in foreign languages (CLIL)	1st	4.5
P02M178V01105	Educational research methodology	1st	3
P02M178V01106	Application of ICT in educational innovation	1st	3
P02M178V01201	Research and innovation in Mathematics Teaching	2nd	3
P02M178V01202	Difficulties in learning mathematics. Practical approach	2nd	3
P02M178V01203	Research and innovation in Didactics of Experimental Sciences	2nd	3
P02M178V01204	New trends in environmental education	2nd	3
P02M178V01205	Research and innovation in Social Science Teaching	2nd	3
P02M178V01207	Work for physical education projects	2nd	3
P02M178V01208	Research and innovation in Didactics of body expression	2nd	3
P02M178V01209	Research and innovation in music education	2nd	3
P02M178V01210	Musical expression and new technologies. Didactic strategies	2nd	3
P02M178V01211	Research and innovation in visual arts teaching	2nd	3

P02M178V01212	Processes and strategies in photography and contemporary art	2nd	3
P02M178V01213	Research and innovation in didactics of foreign language and literature (English / French)	2nd	3
P02M178V01214	Research and innovation in didactics of the initial languages and their literatures	2nd	3
P02M178V01215	Practicum	2nd	6
P02M178V01216	Master's Thesis	2nd	9

IDENTIFYING DATA**The environment as an educational resource**

Subject	The environment as an educational resource			
Code	P02M178V01101			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1st	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Silva Piñeiro, Roberto			
Lecturers	Silva Piñeiro, Roberto			
E-mail	roberto.silva@uvigo.es			
Web				
General description	The subject addresses the educational use of the environment through mobility and physical activity in outdoor spaces and nature.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A2	Know how to apply ones own acquired knowledge and ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to ones area of study
A3	Be able to integrate ones own knowledge and face the complexity of making judgements on the basis of incomplete or limited information, including reflections on the social and ethical responsibilities linked to the application of ones knowledge and judgements
A4	Know how to communicate ones own conclusions and the ultimate knowledge and reasons behind them to specialised and non-specialised audiences in a clear and unambiguous manner
B1	Express oneself correctly, both orally and in writing, in the official languages of the Autonomous Community
B3	Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) required for the exercise of ones profession and for lifelong learning
B6	Assess critically the available knowledge, technology and information to solve the problems faced
B7	Take on the importance of lifelong learning as a professional and citizen
C2	Identify and analyse critically interdisciplinary proposals in the field of education
C3	Design, justify, organize and assess interdisciplinary proposals systematically in different educational contexts
C8	Ability to defend and justify both orally and in writing the research and/or innovation work carried out, using audiovisual support tools when necessary
C18	Acknowledge research and innovation applied to the education sciences as a permanent tool for educational and social innovation and improvement
D3	Work independently and proactively
D4	Work collaboratively
D5	Organizational and planning skills in disciplinary and interdisciplinary educational fields
D6	Ability to innovate (creativity) within school and non-school educational contexts
D9	Integrate ICT into research processes and information management, data analysis and dissemination and communication of results
D10	Ability to update knowledge, methodologies and strategies in teaching practice

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

New	A3 B1 B6 C2 C18 D10
New	A2 A3 B1 B6 B7 C2 C8 D4 D10
New	A2 A3 B1 B6 B7 C3 C18 D3 D4 D5 D6 D9
New	A3 B1 B6 B7 C2 C3 C18 D3 D4 D10
New	A2 A3 A4 B1 B3 B6 C18 D4 D6 D9 D10
New	A4 B1 B3 C3 C8 C18 D3 D4 D5 D6 D9

Contents

Topic

1. Basic foundations to relate the learning like educational practice with the surroundings like educational resource. 1.1. Basic concepts.

2. The classification of the contexts of learning in 2.1. Classification of contexts and actuality.

relation with the surroundings: criteria for the classification of the formal [concepts], [no formal] and [informal], his evolution and current state of the question.

3. The surroundings from the different perspectives and the *interdisciplinaridad: his potential *formador; analysis for the identification of the elements of the surroundings and his languages to establish models of education-learning.

3.1. In surroundings and his potential interdisciplinar
3.2. Elements of the surroundings for the And-To

4. The proposals for the learning in the surroundings in the stages of Childish and Primary Education: analysis of proposals, projects or experiences that base in the surroundings like educational resource. Methodologies, strategies and results.

4.1. Proposals of learning in Children Education
4.2. Proposals of learning in Primary Education

5. The surroundings like resource in the design of educational proposals in Childish and Primary Education: the process of design of proposals from the resources that offers the next surroundings.

5.1. Design of educational proposals in Children Education
5.2. Design of educational proposals in Primary Education

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Collaborative Learning	2	8	10
Mentored work	2.5	35	37.5
Presentation	1	10	11
Debate	1.5	7.5	9
Lecturing	3	2	5
Field practice	8	10	18
Design Thinking	1.5	7.5	9
Problem solving	3	10	13

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Collaborative Learning	Group of procedures of education-learning guided of face-to-face form and/or supported with technologies of the information and the communications, that base in the organisation of the class in small groups in which the students works jointly in the resolution of tasks assigned by teachers to optimise his own learning and the one of the others members of the group.
Mentored work	Methodology designed to promote the autonomous learning under the tutela of the teachers and in stages varied. It is referred to the learning of the how do the things. It constitutes an option based in the assumption by the students of the responsibility of his own learning, but with the peculiarity of the grup possibility.
Presentation	Inherent intervention to the processes of education-learning based in the verbal exhibition through which the students and teachers connecting of an orderly way, proposing questions, doing explanations and exposing subjects, works, concepts, facts or principles of dynamic form.
Debate	Technician of dynamics of groups that turns around a discussion where the people have a conversation on a specific subject following a planned diagram. It takes part a moderator, that carries the debate or discussion.
Lecturing	Oral exhibition complemented with the use of audiovisual means and the introduction of some questions headed to the students, with the purpose to transmit knowledges and facilitate the learning.
Field practice	Activities developed in an external context to the university academic outline related with the field of study of the matter. These activities centre in the development of capacities related with the direct and systematic observation, the collected of information, etc.
Design Thinking	It improves the innovation centred in the people. It consists in the acquisition of basic knowledges on the/the users/ace of a product, situation or problem; in the development of empathy with the user/to to achieve a solution to a problem that possess; in the construction of prototypes with the most ideal ideas; and to learn of the reactions of the students/user with the prototype.
Problem solving	(*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Mentored work	Advice in the grup project to make. They contemplate the telematic means for the realisation of the mentoring sessions (email, videoconference, forums of Moovi).
Collaborative Learning	Utilisation of diverse technicians of cooperative learning for the realisation of the supervised work and practical of field. They contemplate the telematic means for the realisation of the mentoring sessions (email, videoconference, forums of Moovi).
Field practice	Direction and supervision of the practices in the interior and outside of the centre. They contemplate the telematic means for the realisation of the mentoring sessions (email, videoconference, forums of Moovi).
Debate	Establishment and election of thematic, help in the preparation of the roles and moderation of the debates. They contemplate the telematic means for the realisation of the mentoring sessions (email, videoconference, forums of Moovi).
Lecturing	Attention to the general doubts or individuals that arise. They contemplate the telematic means for the realisation of the mentoring sessions (email, videoconference, forums of Moovi).

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
Mentored work	Memory of project on take educational advantage of the surroundings.	25
Presentation	Oral presentation of project	25
Field practice	Grupo performing of practices inside and outside of the Faculty	25
Design Thinking	Grup process of thought and design to increase the creativity and resolution of problems.	10
Problem solving	Activity in the that formulate problems and/or exercises related with the subject stop his individual resolution or in group.	15

Other comments on the Evaluation

ALL STUDENTS, WHETHER OR NOT THEY ATTEND PRESENT CLASSES, HAVE THE RIGHT TO BE EVALUATED (THROUGH AN EXAM OR IN THE WAY ESTABLISHED IN THE TEACHING GUIDE).

IF THE STUDENT DOES NOT PASS THE SUBJECT IN THE FIRST EXAM, THE COMPETENCES NOT ACQUIRED WILL BE EVALUATED IN THE JULY EXAM.

* In order to pass the subject in the 1st call, it is necessary to attend regularly, to obtain a passing grade in each of the sections of continuous evaluation, to keep a correct and participative behavior during the classroom sessions. The final grade will be the percentage sum of all the partial grades. In the case of non-attending students (who exceed 20% of absences), the general evaluation will be done through a mixed test (theoretical part: 50%, and practical part: 50%) on the date of the June exam, which will be related to the contents developed in the classroom, and must obtain a result of at least 5 points.

** To pass the course in the 2nd call (July), students will have to take a mixed test (theoretical part: 50%, and practical part: 50%) in the July exam, related to the contents developed in the classroom, having to obtain a result of at least 5 points.

*** The dates of exams can be consulted on the faculty's website at <http://dides.webs.uvigo.es>.

Sources of information

Basic Bibliography

Guillén, R., Lapetra, S. y Casterad, J., **Actividades en la naturaleza**, Inde, 2000

Pérez, D., **Educación en valores y actividades en la naturaleza. Su lugar en la Educación Física**, 84-921266-9-8, 2004

Santos, M.L., **Las actividades en el medio natural en la educación física escolar**, 978-84-8240-322-9, 1ª, Wanceulen, 2009

Complementary Bibliography

Cree, J. y Robb, M., **The essential guide to forest school and nature pedagogy**, 978-03-6742-561-6, 1ª, Routledge, 2021

García, A., **Desarrollo de una sesión de juegos en el medio natural. Aplicación de una temática para el cuidado y respeto de la naturaleza**, 1ª, 2009

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

New trends in environmental education/P02M178V01204

Work for physical education projects/P02M178V01207

IDENTIFYING DATA**Análise de experiencias interdisciplinares**

Subject	Análise de experiencias interdisciplinares			
Code	P02M178V01102			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Pazos Couto, Jose Maria Domínguez Lloria, Sara			
Lecturers	Domínguez Lloria, Sara Pazos Couto, Jose Maria			
E-mail	chema3@uvigo.gal saradominguez.lloria@uvigo.es			
Web	http://http://dides.webs.uvigo.es/gl/			
General description	Nesta materia exploraranse contextos que permitan abordar a interdisciplinidade entre as áreas de didáctica da expresión musical e a didáctica da expresión corporal tendo especial atención á inclusión da educación para a sustentabilidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C1	Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinario e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares
C2	Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo
C3	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinares específicos
C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo

- D5 Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares
- D11 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria
- D12 Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega
- D13 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer os aspectos básicos da interdisciplinariedade en diversos contextos educativos.	A2 A5 B1 B3 B7 B8 C1 C2 C3 C9 C13 C17 D1 D4 D5 D12
Explorar contextos que permitan tratar a interdisciplinariedade buscando a sinerxía entre distintas materias curriculares.	A2 A3 B1 B3 B7 C1 C2 C3 C9 C13 C17 D1 D3 D4 D5 D11 D13
Analizar criticamente as pautas e concrecións interdisciplinares que aparecen nos currículos escolares.	A1 B1 B4 B6 C2 C13 D1 D11 D13
Identificar e analizar/valorar criticamente as metodoloxías docentes que mellor se axustan ao traballo interdisciplinario en E. Infantil e/ou Primaria.	A3 A4 B1 B4 B6 B8 C2 C13 D1 D3 D4 D12

Dotar ao alumnado de instrumentos para analizar e avaliar propostas de ensino interdisciplinarias en E. Infantil e/ou Primaria.	A1 A2 B1 B3 B4 C1 C2 C3 C9 C13 C17 D1 D3 D4 D5 D11 D12 D13
---	---

Contidos

Topic	
Introdución á interdisciplinariade. Liñas básicas do traballo interdisciplinar: antecedentes, fundamentación teórica modelos, etc.	Antecedentes Fundamentación teórica Modelos
Centros de interese para o traballo interdisciplinar. Análise das achegas das distintas disciplinas curriculares.	Achegas desde a didáctica da expresión musical Achegas desde a didáctica da expresión corporal
Estudo da interdisciplinariade a través das competencias básicas e estándares de aprendizaxe no currículo.	Aprendizaxe por competencias.
Metodoloxías para o traballo interdisciplinar en E. Infantil e/ou Primaria.	Metodoloxías para o traballo interdisciplinar.
Análise e avaliación de propostas interdisciplinarias concretas.	Análise e avaliación de propostas interdisciplinarias concretas. Introdución da perspectiva de xénero.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	9	41	50
Aprendizaxe colaborativa	4.5	17.5	22
Metodoloxías baseadas en investigación	3	1.5	4.5
Lección maxistral	2	1	3
Presentación	4	29	33

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Realización de traballos en pequeno grupo de maneira participativa e colaborativa.
Aprendizaxe colaborativa	Introdución á realización de traballos en grupos de maneira colaborativa.
Metodoloxías baseadas en investigación	Coñecemento, identificación, análise crítica de diferentes metodoloxías aplicables ao traballo interdisciplinario.
Lección maxistral	Presentación dos contidos Introdución aos aspectos básicos da interdisciplinariade en diversos contextos educativos.
Presentación	Presentación oral dos traballos realizados nos pequenos grupos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Exporanse os diferentes contidos da materia, así como se buscará que o alumnado reflexione e debata sobre as cuestións a tratar na aula. En caso de que a docencia pase a ser mixta ou non presencial usaranse as plataformas do Campus Remoto e de Moovi.
Traballo tutelado	Atenderanse as dúbidas do alumnado no horario de titorías establecido polo centro. En caso de que a docencia pase a ser mixta ou non presencial usaranse o correo electrónico e as plataformas do Campus Remoto e de Moovi. Nestes dous últimos casos, con cita previa.

Aprendizaxe colaborativa	Atenderanse as dúbidas do alumnado no horario de titorías establecido polo centro. En caso de que a docencia pase a ser mixta ou non presencial usaranse o correo electrónico e as plataformas do Campus Remoto e de Moovi. Nestes dous últimos casos, con cita previa.
Metodoloxías baseadas en investigación	Atenderanse as dúbidas do alumnado no horario de titorías establecido polo centro. En caso de que a docencia pase a ser mixta ou non presencial usaranse o correo electrónico e as plataformas do Campus Remoto e de Moovi. Nestes dous últimos casos, con cita previa.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Avaliaranse os traballos en pequeno grupo realizados de maneira participativa e colaborativa.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C2 C3 C9 C13	D1 D3 D4 D5 D11
Aprendizaxe colaborativa	Avaliarase a participación, implicación e colaboración de todas as persoas que integran os grupos durante as sesións de traballo na aula.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C2 C3 C9 C13	D1 D3 D4 D5 D11
Metodoloxías baseadas en investigación	Avaliarase o coñecemento, identificación e análise crítica de diferentes metodoloxías aplicables ao traballo interdisciplinario.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C2 C3 C9 C13	D1 D3 D4 D5 D11
Presentación	Avaliaranse as presentacións orais derivadas dos traballos realizados en grupo.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C2 C3 C9 C13	D1 D3 D4 D5 D11

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN 1ª CONVOCATORIA:

Para poder acollerse á **avaliación continua** será preciso:

- asistir e participar nas sesións lectivas de aula nun 80% do tempo presencial
- realizar as probas que se indican no apartado avaliación desta guía (traballo tutelado, aprendizaxe cooperativa, metodoloxía de investigación e presentación)

A cualificación final (nota) será obtida, por avaliación continua, mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares obtidas. En todo caso, será necesario alcanzar unha cualificación mínima de aprobado (5 sobre 10) en cada unha das probas. Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada estudante no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en MOOVI.

O **estudantado que non cumpra cos requirimentos para poder acollerse á avaliación continua** deberá optar pola **avaliación global**. Esta levarase a cabo mediante a **realización dun exame** teórico/práctico na data e no horario oficial da materia. Para obter unha avaliación positiva será preciso obter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 nesta proba.

AVALIACIÓN EN 2ª CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo:

- No caso de ser **estudantado que optou pola avaliación continua na 1ª convocatoria**, poderá realizar as actividades pendentes de avaliación positiva.

- No caso de ser **estudantado que non se presentou ao exame ou que non acadou unha avaliación positiva neste na 1º convocatoria**, deberá realizar o exame teórico/práctico (segundo corresponda).

DATAS DE EXAMES: consultarase na páxina web da facultade no apartado de organización académica (<http://dides.webs.uvigo.es/es/docencia/horarios/>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Campos Fernández-Figares/Martos Garcia, A. , 90, Revista Interuniversitaria de Formación del Profeso, **Lecturas, ecología y educación. Nuevas perspectivas de la formación del profesorado**, 1, Universidad de Zaragoza, 2017

Majó Masferrer, F./Baqueró Alós, M., **Ocho ideas clave. Los proyectos interdisciplinarios.**, 1, Graó, 2014

PNUD, **Objetivos de Desarrollo sostenible**, 1, Naciones Unidas, 2016

Arce, P. / Mucci, M. / Lapolla, P., **Experiencias artísticas con instalaciones. Trabajos interdisciplinarios de simbolización y juego en la escuela infantil**, 1, Ediciones Novedades Educativas, 2019

Acaso, M. / Megía, C., **Art thinking. Cómo el arte puede transformar la educación**, Paidós, 2017

Complementary Bibliography

Arias, A. / Arias, D. / Navaza, M. / Rial, D., **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, 1, Xunta de Galicia, 2009

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Aplicación das TIC na innovación educativa/P02M178V01106

Deseño de proxectos interdisciplinarios/P02M178V01103

IDENTIFYING DATA**Deseño de proxectos interdisciplinares**

Subject	Deseño de proxectos interdisciplinares			
Code	P02M178V01103			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais Dpto. Externo			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Uxío Arias Correa, Azucena			
Lecturers	Arias Correa, Azucena Pérez Rodríguez, Uxío			
E-mail	azucena@uvigo.es uxio.perez@uvigo.es			
Web				
General description	O Deseño de proxectos interdisciplinares amosa a posibilidade de coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinar, analizar propostas interdisciplinares dentro do marco dos proxectos, así como deseñar e organizar proxectos interdisciplinares nas aulas. Fomentará o desenvolvemento da capacidade de avaliar proxectos de cara a promover propostas de mellora en función aos resultados obtidos. Desenvolve a capacidade de introducir na aula unha metodoloxía innovadora susceptible de dar unha perspectiva integradora ao proceso de aprendizaxe-ensino. Os proxectos permiten introducir nas aulas o mundo virtual nas súas diferentes fases e potencian o traballo colaborativo e cooperativo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C1	Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinario e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares
C2	Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo
C3	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C8	Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares

D9 Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados

D10 Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

D11 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria

D12 Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

D13 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar e valorar as características da metodoloxía por proxectos.	A1 A2 B1 B3 B8 C1 C2 C3 C8 C9 D4 D5 D6 D10 D12
Desarrollar proxectos interdisciplinares innovadores orientados al desarrollo de las habilidades docentes y de investigación didáctica	A1 A2 A4 B1 B3 B8 C1 C2 C3 C8 C9 D3 D4 D5 D6 D9 D10 D12
Planificar procesos de elaboración de proxectos interdisciplinares que integren de maneira coherente la identidade curricular de las didácticas específicas.	A1 A2 A4 B1 B3 B7 B8 C2 C3 C8 C9 D3 D4 D5 D6 D9 D10 D11 D12 D13

Incorporar os proxectos de innovación, procedementos e criterios para a avaliación conxunta da actividade docente e a aprendizaxe das diferentes didácticas específicas

A1
A2
A4
B3
B8
C1
C2
C3
C8
C9
D3
D4
D5
D6
D9
D10
D11
D12
D13

Contidos

Topic	
Os proxectos. As súas características.	Definición. Características. Roles de profesorado e alumnado. Relación co ciclo de aprendizaxe.
Deseño, desenvolvemento e avaliación de proxectos interdisciplinares: modelos, principios e estrutura.	Principios nos que se basea o traballo por proxectos. Os proxectos: fases e elementos. Estrutura e itinerario dun proxecto. Avaliación de proxectos: instrumentos e procedementos. Avaliación como regulación.
Estratexias metodolóxicas innovadoras no desenvolvemento de proxectos interdisciplinares.	Innovación educativa. Uso de fontes diversificadas. O entorno virtual. Estratexias de planificación, esquematización e organización conxunta. Estratexias de traballo colaborativo e cooperativo co alumnado.
Elaboración de proxectos interdisciplinares baseados no traballo cooperativo e na mellora da práctica docente.	Plan de acción. Traballo colaborativo e cooperativo. Avaliación da práctica docente.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	7	25	32
Presentación	2	6	8
Traballo tutelado	2	8	10
Debate	2	1	3
Seminario	1	10	11
Lección maxistral	8.5	0	8.5
Cartafol/dossier	0	20	20
Traballo	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Realización en pequenos grupos cooperativos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais. Actividades de avaliación.
Presentación	Exposicións con pequenos grupos, dentro da aula. Exposición de proxectos e/ou traballos desenvolvidos. Actividades de avaliación.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, debates, elaboración de traballos, seminarios,... Realización de traballos co asesoramento personalizado do profesorado da materia. Actividades de avaliación.
Debate	Sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado.
Seminario	Sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais e para resolver dúbidas, facer consultas e seguimento de traballos e tarefas.

Lección maxistral Actividades expositivas de profesorado e alumnado. Exposicións, seminarios, presentación de actividades, traballos ou proxectos a desenvolver

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atender as necesidades e consultas do alumnado en equipo cooperativo relacionadas coas temáticas relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Desenvolverase presencialmente na aula.
Traballo tutelado	Axudar ao alumnado en pequeno grupo e orientalo no desenvolvemento dos traballos a realizar en aula dentro da materia.
Presentación	Proporcionar axuda ao alumnado en pequenos grupos, en equipos ou individualmente tanto en aula como fóra delas sobre o desenvolvemento e presentacións
Traballo tutelado	Orientar ao alumnado no desenvolvemento de traballos tanto individualmente como en equipo cooperativo e resolver as dúbidas a nivel individual ou grupal que xurdan neste tipo de tarefa.
Debate	Axudar ao alumnado en pequeno grupo.
Seminario	Axudar ao alumnado no desenvolvemento de actividades experimentais na aula tanto individualmente como en equipo cooperativo e resolver as dúbidas a nivel individual ou grupal que xurdan.
Tests	Description
Cartafol/dossier	Carpeta ou arquivador ordenado que contén o rexistro das actividades realizadas polo alumnado durante as sesións presenciais, con comentarios e valoracións que permitan visualizar o seu progreso.
Traballo	Tarefa autónoma asesorada polo profesorado que permita amosar os coñecementos e procedementos adquiridos sobre o deseño de proxectos interdisciplinares para a aula.

Avaliación

Description	Qualification	Training	and Learning	Results
Traballo tutelado Entrega traballos coas características que se sinalan e que serán corrixidos de acordo coas rúbricas de avaliación	15			B1 B3 B8 D3 D4 D5 D6 D9 D10 D11 D12 D13
Presentación Presentación e exposición dos proxectos e traballos de investigación de acordo cos criterios marcados pola rúbrica	5	A1 A2 A4	B1 B3	C1 C3 C8 C9 D3 D4 D9 D10 D11 D12 D13
Traballo tutelado Entrega traballos elaborados en equipos cooperativos, ben separados ou nun redactado conxunto tipo diario de aula.	10	A1 A2 A4	B1 B3	C1 C2 C3 C8 C9 D3 D4 D5 D9 D10 D11 D12 D13
Debate Asistencia e participación activa	10	A4	B1 B3	C2 C8 D3 D4 D12
Seminario Asistencia para consulta e seguimento de traballos	5	A4		C1 C2 C3 C8 C9 D3 D4 D12

Lección maxistralAsistencia		20	A1	B1 B7		D3 D4 D5 D10 D11 D12 D13
Cartafol/dossier	Entrega do cartafol de acordo coas características sinaladas e que será corrixido de acordo coas rúbricas de avaliación	20	A1 A2 A4	B1 B3 B7 B8	C1 C2 C3 C8 C9	D3 D5 D6 D9 D10 D11 D12 D13
Traballo	Entrega do deseño dun proxecto en equipo cooperativo e que será corrixido de acordo coa rúbrica de avaliación.	15	A1 A2 A4	B1 B3 B7 B8	C1 C2 C3 C8 C9	D4 D5 D6 D9 D10 D11 D12 D13

Other comments on the Evaluation

Todo o alumnado, asista ou non á aula, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo que se estableza na guía docente).

a) Descrición da avaliación

O alumnado que asistiu a clase:

- A avaliación será continua a través do seguimento do alumnado, dos seus traballos, proxectos e exposicións, así como da asistencia e participación na aula e nas titorías. Cada alumna e cada alumno confeccionará ademais un cartafol individual e subirao á sección particular específica da aula virtual da materia - curso en Moovi-, ademais elaborará un proxecto en equipo cooperativo que reflicta a súa aprendizaxe sobre proxectos interdisciplinares
- Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en Moovi, en formatos de código aberto ou de visores libres.
- Para poder acollerse á avaliación continua a través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80% do tempo presencial cun aproveitamento axeitado.

O alumnado que non asistiu a clase:

- O alumnado que non asistiu a clase ou que non poida ser avaliado por avaliación continua por faltar máis dun 20% das clases da materia, para obter unha avaliación positiva, deberá realizar un exame (proba escrita presencial sobre o contido da materia).

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Avaliación da 2ª convocatoria:

- Para obter unha avaliación positiva o alumnado que asistiu regularmente a clase, poderá optar por presentar as tarefas e traballos pendentes indicados para a 1ª convocatoria ou pola realización de exame (proba escrita presencial sobre o contido da materia)
- O alumnado que non asistiu a clase, para obter unha avaliación positiva, deberá realizar un exame (proba escrita presencial sobre o contido da materia)

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na páxina <http://dides.webs.uvigo.es>.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arias et alii, **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, 1ª, Consellería de Educación e O.U. Xunta de Galicia., 2009

Barbosa, E. F. e Moura, D. G., **Proyectos educativos y sociales**, 1ª, Narcea, 2013

Hernández, F. e Ventura, M., **La organización del currículum por proyectos de trabajo El conocimiento es un calidoscopio**, 12ª, Graó, 2006

Lago, JM e Pujolàs, P., **Aprender en equipos de aprendizaje cooperativo**, 1ª, Octaedro, 2018

Pujolàs et alii, **Cooperar para aprender, aprender a cooperar**, 1ª, Formato dixital, s.f.

Sanmartí, N., **Evaluar para aprender**, 1ª, Graó, 2007

Complementary Bibliography

LaCueva, A., **La enseñanza por proyectos:¿ mito o reto?.**, 1ª, Formato dixital. Revista Digital Innovación y expe, 2000

Hernández, F., **Los proyectos de trabajo: la necesidad de las nuevas competencias para nuevas formas de racionalidad**, 1ª, Educar, 25, p. 37-49., 2000

Bonil, J., Calafell, G., Orellana L., Espinet, M. e Pujol, R.M., **El diálogo disciplinar, un camino necesario para avanzar hacia la complejidad.**, 1ª, Universidade de Sevilla. Revista Investigación en, 2004

Hargreaves, A., **Enseñar en la sociedad del conocimiento**, 1ª, Octaedro, 2003

Torres, J., **Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado**, 6ª, Morata, 2006

Sánchez Fernández, Y., **El trabajo por proyectos en Educación Infantil: un reto formativo.**, 1ª, Formato dixital. Revista Digital Educativa, 2, 19-, 2011

Galeana de la O, L., **Aprendizaje basado en proyectos**, 1ª, Formato dixital. Revista digital CEUPROMED, s.f.

Ibáñez, C., **El proyecto de Educación Infantil y su práctica en el aula**, 15ª, La Muralla, 2010

Blanchard, M. e Muzás, M.D., **Los Proyectos de Aprendizaje**, 1ª, Narcea, 2016

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Practicum/P02M178V01215

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Análise de experiencias interdisciplinares/P02M178V01102

IDENTIFYING DATA**Integrated learning of content in foreign languages (CLIL)**

Subject	Integrated learning of content in foreign languages (CLIL)			
Code	P02M178V01104			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1st	1st
Teaching language	French Galician English			
Department				
Coordinator	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Lecturers	Valcárcel Riveiro, Carlos			
E-mail	carlos.valcarcel@uvigo.es			
Web				
General description	In this course you will acquire the key concepts and methodological practices in the field of Content and Language Integrated Learning (CLIL).			

Training and Learning Results

Code	
A1	Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and/or application of ideas, often in a research context
A2	Know how to apply ones own acquired knowledge and ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to ones area of study
A3	Be able to integrate ones own knowledge and face the complexity of making judgements on the basis of incomplete or limited information, including reflections on the social and ethical responsibilities linked to the application of ones knowledge and judgements
A4	Know how to communicate ones own conclusions and the ultimate knowledge and reasons behind them to specialised and non-specialised audiences in a clear and unambiguous manner
A5	Possess the learning skills that will enable one to continue studying in a largely self-directed or autonomous manner
B2	Be proficient in speaking, listening, reading and writing in a foreign language
B3	Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) required for the exercise of ones profession and for lifelong learning
B4	Develop oneself for the exercise of an open, educated, critical, committed, democratic and supportive citizenship, capable of analyzing reality, diagnosing problems, formulating and implementing knowledge-based solutions aimed at the common good
B6	Assess critically the available knowledge, technology and information to solve the problems faced
B7	Take on the importance of lifelong learning as a professional and citizen
B8	Appreciate the importance of research, innovation and technological development in the socio-economic and cultural progress of society
C1	Know the theoretical foundations of interdisciplinary work and identify ones own centres of interest in school and non-school contexts
C2	Identify and analyse critically interdisciplinary proposals in the field of education
C3	Design, justify, organize and assess interdisciplinary proposals systematically in different educational contexts
C4	Develop foreign language skills for teaching in specific areas
C7	Ability to apply theoretical knowledge in specific didactics to research, innovation and evaluation
C8	Ability to defend and justify both orally and in writing the research and/or innovation work carried out, using audiovisual support tools when necessary
C9	Test and evaluate disciplinary or interdisciplinary teaching approaches in real educational contexts, and encourage proposals for improvement according to the results obtained
C10	Conocer los fundamentos teóricos que sustentan la investigación e innovación en el ámbito de las Didácticas Específicas
C11	Know, understand and use scientific language and apply it correctly in its different forms of expression and communication
C12	Identify the main lines of research and innovation and their evolution in the Specific Didactics
C13	Analyze and assess critically researches and innovation projects in specific disciplinary areas

- C14 Know different methodological approaches used in educational research, considering their pertinence for solving specific problems
- C15 Identify quality and control criteria both in research and in teaching practice, fostering a critical, reflective and innovative attitude
- C16 Design, justify, organise and assess proposals for research and innovation in the field of Specific Didactics
- C17 Select, adapt and apply ICT materials and resources and of other kinds to improve teaching and learning in the different discipline areas
- C18 Acknowledge research and innovation applied to the education sciences as a permanent tool for educational and social innovation and improvement
- D1 Ability to analyse and synthesise
- D2 Ability to adapt to new situations
- D3 Work independently and proactively
- D4 Work collaboratively
- D5 Organizational and planning skills in disciplinary and interdisciplinary educational fields
- D6 Ability to innovate (creativity) within school and non-school educational contexts
- D7 Behave ethically and with social and environmental responsibility as a teacher and/or researcher
- D8 Ability to communicate with peers, the educational community and society in general in ones areas of knowledge
- D9 Integrate ICT into research processes and information management, data analysis and dissemination and communication of results
- D10 Ability to update knowledge, methodologies and strategies in teaching practice
- D11 Ability to understand the meaning and application of gender mainstreaming in different fields of knowledge and in professional practice to achieve a fairer and more equitable society
- D13 Sustainability and environmental commitment. Equitable, responsible and efficient use of resources

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Know the advances in the research of CLIL programs (Content Integrated Learning in Foreign Languages).	A1
	A2
	A3
	A5
	B3
	B4
	B6
	B8
	C1
	C2
	C10
	C12
	C13
	C14
	C15
	C17
	D1
	D2
	D3
D6	
D8	
D9	
D13	

Identify practical examples of CLIL programmes in the different specialities taught in the Master degree.

A1
A3
A5
B2
B4
B6
B7
B8
C1
C2
C10
C11
C12
C13
C14
C15
C16
C17
C18
D1
D2
D3
D4
D5
D8
D9
D10

Become familiar with the specific terminology of each of the specialties for the implementation of CLIL sessions.

B2
B6
C1
C2
C4
C7
C10
C11
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D7
D8
D10
D11

Develop CLIL materials and resources.

A1
A2
A3
A4
B2
B3
B4
B6
B7
B8
C1
C3
C4
C7
C8
C9
C10
C11
C14
C15
C16
C17
C18
D1
D2
D4
D5
D6
D7
D8
D9
D10
D11
D13

Contents

Topic

1. CLIL: Introduction. Definition and theoretical context.	<ul style="list-style-type: none"> - Objectives of CLIL. - The four Cs: communication, cognition, content and culture. - Language skills. - Communicative competence. - Cognitive skills.
2. Methodological approaches used in CLIL.	<ul style="list-style-type: none"> - CLIL models. - Collaborative learning and CLIL. - BICS and CALP. - Scaffolding. - Communication functions and models. - Visual organizers.
3. CLIL materials and resources in the different teaching areas.	<ul style="list-style-type: none"> - Learning environments and CLIL. - Audio editing. - Video editing. - Text didactization. - Resource sites for English and French.
4. Teaching planning in CLIL in the different teaching areas.	<ul style="list-style-type: none"> - The CLIL lesson sequence. - Activation activities. - Comprehension activities. - Vocabulary activities. - Speaking activities. - Writing production activities. - Evaluation in CLIL.
5. Analysis and assessment of effective CLIL practices.	<ul style="list-style-type: none"> - Criteria for assessing CLIL learning materials. - Criteria for assessing teaching practices for CLIL.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	5	1	6

Introductory activities	1	5	6
Project based learning	4	21	25
Project based learning	4	21	25
Project based learning	4	21	25
Project based learning	4.5	21	25.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	In the first session, the teacher will present the goals, contents, teaching planning and methodology, evaluation and procedures for personalized attention.
Introductory activities	In the first session, the teacher will propose a series of activation or reflection activities on CLIL programmes in Galicia.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project where they must define a specific school context for methodological application (class, school, subject, curricular implementation, etc.). These projects will be presented on the official exam date, they will be of a group basis and the instructions for their realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and develop a pedagogical sequence for the school context defined in the first project. This second project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and elaborate the scaffolding strategies and the audio and video contents for the learning sequence designed in the previous project. This third project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and elaborate an evaluation system for the learning section designed in the second project. This fourth project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Lecturing	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Introductory activities	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.

Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Project based learning	Organised in work groups, students will develop a project on school contextualisation. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1	B2	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A3	B4	C3	D3
			A4	B6	C4	D4
			A5	B7	C7	D5
				B8	C8	D6
					C9	D7
					C10	D8
					C11	D9
					C12	D10
					C13	D11
					C14	D13
					C15	
					C16	
					C17	
					C18	
Project based learning	Organised in work groups, students will develop a learning sequence. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1	B2	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A3	B4	C3	D3
			A4	B6	C4	D4
			A5	B7	C7	D5
				B8	C8	D6
					C9	D7
					C10	D8
					C11	D9
					C12	D10
					C13	D11
					C14	D13
					C15	
					C16	
					C17	
					C18	

Project based learning	Organised in work groups, students will produce the audiovisual content for a learning project. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C2 D2 A3 B4 C3 D3 A4 B6 C4 D4 A5 B7 C7 D5 B8 C8 D6 C9 D7 C10 D8 C11 D9 C12 D10 C13 D11 C14 D13 C15 C16 C17 C18
Project based learning	Organised in work groups, students will develop an evaluation system for a specific learning sequence. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C2 D2 A3 B4 C3 D3 A4 B6 C4 D4 A5 B7 C7 D5 B8 C8 D6 C9 D7 C10 D8 C11 D9 C12 D10 C13 D11 C14 D13 C15 C16 C17 C18

Other comments on the Evaluation

The dates and deadlines for the evaluations will be posted from the beginning of the term on the learning platform and on the master's website.

1. First call evaluation.

1.a. Continuous evaluation

In collaboration with the teacher both in the classroom and in tutorial meetings, students will have to carry out four group projects, which will consist of the development of a teaching sequence. The projects will be evaluated by the teacher according to rubrics available on the learning platform. Projects will be submitted on the date set out in the official examination calendar.

1b. Final evaluation

Students who are unable or unwilling to complete the continuous evaluation should ask the teacher to take the final evaluation during the first two weeks of the course. Final evaluation will consist of a written examination on 100% of the course contents. The exam will take place on the official date set by the Faculty. It will be scored from 0 to 10 according to an evaluation rubric established by the teacher. The exam will have a theoretical question and a hypothetical scenario that the students will have to solve. Details information on the type of exam and the evaluation rubric used by the teacher will be available on the course website.

2. Second call evaluation.

Students not attending any evaluation (continuous or final) at the first call will be graded as no-shows. Students attending the second call must take a written exam on 100% of the syllabus contents. The examination will take place on the official date set by the Faculty. It will be scored from 0 to 10 according to an evaluation rubric provided by the teacher. The exam will have a theoretical question and a hypothetical scenario that the students will have to solve. Details information on the type of exam and the evaluation rubric used by the teacher will be available on the course website. Any work carried out during the course will not be considered at the second call.

3. Working languages

The working languages of the course will be English and French. At all times, the teacher will communicate with the students, in French or English, both orally and in writing. Unless otherwise indicated by the teacher, students may use any of the working languages. Examination documents will be written in French and English, but students may take the exam in any of these languages.

The use of automatic translators in any learning activity of this course, as well as to communicate with the teacher, is not allowed. Repeated use of machine translation in a project or in an examination may constitute an invalidation.

4. Students with special educational needs (SEN)

Students with special educational needs due to specific learning difficulties may benefit from an adaptation of the evaluation system. This adaptation, agreed between the teacher and the students concerned, will seek to ensure that all necessary means are made available for students with SEN to demonstrate the achievement of the learning objectives.

Sources of information

Basic Bibliography

BALL, P. / KELLY, K. / KLEGG, J., **Putting CLIL into Practice**, 1, Oxford University Press, 2015

BENTLEY, K., **The TKT course : teaching knowledge test : CLIL module (Content and Language Integrated Learning)**, 1, Cambridge University Press, 2010

BOWER, K. / CHAMBERS, G. / COYLE, D. / CROSS, R., **Curriculum Integrated Language Teaching. CLIL in practice.**, 1, Cambridge University Press, 2020

CANO, W., **Manual CLIL para centros bilingües**, 1, UNIR Editorial, 2013

COYLE, D. / HOOD, P. / MARSH, D., **CLIL**, 1, Cambridge University Press, 2012

DALE L. e TANNER, R, **CLIL activities : a resource for subject and language teachers**, 1, Cambridge University Press, 2012

FIELDS, D.L., **Echando una mano: 101 técnicas de andamiaje**, 1, Octaedro, 2016

LASAGABASTER, D. / RUÍZ, Y., **CLIL in Spain : implementation, results and teacher training**, 1, Cambridge University Press, 2010

LIN, A.M.Y., **Language Across the Curriculum & CLIL in English as an Additional Language (EAL) Contexts. Theory and Practice**, 1, Springer, 2016

LLINARES, A. / MORTON, T., **Applied linguistics perspectives on CLIL**, 1, John Benjamins, 2017

Complementary Bibliography

Eurydice/Bruxelles, **L'enseignement d'une matière intégrée à une langue étrangère (EMILE) en Europe**, 1, Eurydice/Bruxelles, 2006

LO, Y.Y., **Professional Development of CLIL Teachers**, 1, SPRINGER, 2020

Recommendations

Other comments

A B1 level in English or French is recommended.

IDENTIFYING DATA**Metodoloxía de investigación educativa**

Subject	Metodoloxía de investigación educativa			
Code	P02M178V01105			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Blanco Pesqueira, Antonia			
Lecturers	Blanco Pesqueira, Antonia			
E-mail	antoniablancop2011@gmail.com			
Web				
General description	Os continuos cambios sociais que experimenta a nosa sociedade reflíctense nos comportamentos dos cidadáns e nas dinámicas dos centros e institucións educativas, cuxo microsistema absorbe a diversidade e complexidade do macrosistema social. O Profesorado, os centros e institucións educativas enfróntanse no momento actual ao desafío de ofrecer resposta á ampla demanda educativa da sociedade contemporánea. Ante estes desafíos, o profesorado necesita e demanda recursos, formación e estratexias que lles permitan atopar respostas útiles, realistas e eficaces para adaptarse e adaptar a educación aos novos requerimientos sociais. Entre estes recursos e estratexias atópanse a INNOVACIÓN e a INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA. Nela tratarase fundamentalmente de como atacar no centro e aula proxectos de innovación e investigación didáctica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas
C6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación
C11	Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
C14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
C18	Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D8	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Dominio das ferramentas básicas da investigación científica. -	A1 A4 B6 B8 C5 C6 C14 C15 C18 D1 D3 D9
Capacidade para xestionar as bases de documentación técnico-científica, para seleccionar documentos de interese, revisalos e sintetizar os traballos doutros autores.	A2 A4 B1 B6 C5 C6 C15 D1 D3 D8 D9
Capacidade de identificar as necesidades de investigación en relación con problemas reais e para propor obxectivos innovadores de investigación en forma de proxectos de investigación.	A1 A2 B6 B8 C5 C11 C15 C18 D1 D3 D10
Capacidade para sintetizar e expor correctamente en forma escrita e oral os resultados da propia investigación	A4 B1 C5 C6 C11 D1 D8

Contidos

Topic	
Fundamentos epistemolóxicos e metodolóxicos do saber e as prácticas educativas.	Investigación nas Ciencias Sociais Investigación nas Ciencias da Educación
Métodos de investigación	Metodoloxías de investigación en Educación Metodoloxía Cuantitativa e Cualitativa en Educación
Procedementos e estratexias de recollida de información cuantitativa e cualitativa.	O Proceso de investigación Técnicas e procedementos cuantitativos Técnicas e procedementos cualitativos
Análise e interpretación de datos cuantitativos e de información cualitativa.	eAnálise e interpretación de datos cuantitativos Análise e interpretación de datos cualitativos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	4	25	29
Resolución de problemas	1	5	6
Debate	1	5	6
Metodoloxías baseadas en investigación	5	25	30
Lección maxistral	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral..
Metodoloxías baseadas en investigación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Metodoloxías baseadas en investigación	Mellora o procesamento da información en dominios específicos recorrendo a actividades de investigación científica.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	20	A2	B6 B8	C5 C6	D1 D3 C14
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	20	A1 A2	B1	C5 C6 C11 C14	D1 D3
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...	10	A4	B1 B6 B8	C11 C15 C18	D1 D8
Metodoloxías baseadas en investigación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	40	A1 A2 A4	B1 B6 B8	C5 C6 C11 C14 C15 C18	D1 D3 D8 D9 D10
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.	10	A1	B6 B8	C5 C6 C14 C15 C18	D1 D9 D10

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTÍNUA: queda reflectida no anterior apartado coas porcentaxes establecidas no mesmo

AVALIACIÓN GLOBAL: Consistirá nunha proba escrita dos contidos da materia (70%) e dun caso práctico (30%)

O alumnado que non supere as competencias na convocatoria de xanerio (primer cuatrimestre) terán que facer a avaliación global no mes de xullo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Woodd,P &Smit, J, **Investigar en Educación**, Narcea, 2017

Complementary Bibliography

<https://www.monografias.com/trabajos28/investigacion-educativa/investigacion-educativa.shtml>, **Monografía sobre Investigación Educativa**, Monografías.com, 2012

Schon, D., **El profesional reflexivo: como piensan los profesionales cuando actúan**, Paidós, 1988

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Aplicación das TIC na innovación educativa**

Subject	Aplicación das TIC na innovación educativa			
Code	P02M178V01106			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Lorenzo Rial, María Asunción			
Lecturers	Lorenzo Rial, María Asunción			
E-mail	marialorenzo@uvigo.es			
Web				
General description	<p>Esta materia procura dar a oportunidade de coñecer, analizar e valorar cal é o novo papel do profesorado, do alumnado e dos elementos que configuran o acto didáctico, cal é a nova maneira de ensinar e aprender na escola de hoxe coa tecnoloxía. Así coñecerás, entre outras cousas, a usar novos recursos didácticos con base tecnolóxica, como deseñar e elaborar materiais didácticos empregando a tecnoloxía, que estratexias de traballo empregar coas novas tecnoloxías na escola ...</p> <p>Por último, como mestre/a será necesario que sexas capaz de axudar aos escolares a desenvolverse neste novo ámbito tecnolóxico pero cunha visión crítica e reflexiva, que lle permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para o seu lecer e tempo libre, senón tamén para a súa formación como parte dunha cidadanía libre e responsable.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C3	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
D12	Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer os principais riscos aos que se enfrontan as e os menores en Internet e as necesidades de alfabetización constantes que comportan o TIC e debe abordar o sistema educativo.	A2
	B3
	B4
	B6
	D7

Analizar as principais tecnoloxías emerxentes e as súas posibles aplicacións na educación Infantil e Primaria.	A2 A4 B3 B4 B6 C17 D10
Adquirir habilidades e coñecer os principais recursos tecnolóxicos existentes para a posta en marcha de procesos de avaliación formativa e aprendizaxe colaborativo e autónomo apoiados en TIC.	A2 A4 B3 B4 B6 C3 C17 D6 D7 D9 D10 D12
Coñecer exemplos de boas prácticas de uso do TIC en educación Infantil e Primaria e identificar as claves de éxito nas que se fundamentan e as súas posibles aplicacións noutros contextos de Ensino-Aprendizaxe.	B6 C17 D10
Coñecer e analizar con criterio técnico os principais programas e recursos institucionais para a integración do TIC dos que dispón o profesorado de Educación Infantil e Primaria en Galicia.	A2 B3 B4 C17 D10

Contidos

Topic	
Alfabetización dixital e seguridade das e dos menores na rede.	Uso seguro de Internet e os principais riscos experimentados polas e os menores na rede. Recursos para un uso seguro e responsable na rede.
Posibilidades educativas das Tecnoloxías emerxentes na Educación Infantil e Primaria.	Posibilidades educativas das Tecnoloxías Sociais: tecnoloxía Cloud Computing, Realidade Aumentada, Learning Analytics
Desenvolvemento autónomo dos procesos de ensino e TIC.	E-portfolio e as Contornas Persoais de Aprendizaxe en Educación Infantil e Primaria.
Deseño de proxectos de innovación educativa mediados por TIC. Exemplos de boas prácticas.	Identificación e análise de boas prácticas de innovación educativa con TIC: experiencias derivadas de proxectos europeos e nacionais, programas etwinning, entre outros. Identificación das claves de éxito e posibles aplicacións en educación Infantil e Primaria.
Políticas e recursos institucionais para a integración do TIC na aula e centro educativo.	Identificación e análise das políticas e programas de implementación de TIC nacionais e autonómicos. Identificación e análise dos principais recursos dispoñibles nos centros educativos galegos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	0	5
Traballo tutelado	5	32	37
Aprendizaxe colaborativa	5	26	31
Cartafol/dossier	0	1	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.

Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
--------------------------	---

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
-------------------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Elaboración, de maneira individual, dun traballo sobre algunhas das temáticas recollidas no apartado contidos desta guía.	30	A2 A4	B3 B4 B6	C3 C17	D6 D7 D9 D10 D12
Cartafol/dossier	Realización, en grupo, dun proxecto de innovación educativa mediado polas TIC, co obxectivo de amosar os seus esforzos, progresos e logros nunha área. A recompilación debe incluír contidos elixidos polo estudiantado, os criterios de selección e evidencias de autorreflexión.	40	A2 A4	B3 B4 B6	C3 C17	D6 D7 D9 D10 D12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Recompilación e reflexión, individual ou grupal, das actividades realizadas nas diferentes sesións de aula.	30	A2 A4	B3 B4 B6	C3 C17	D6 D7 D9

Other comments on the Evaluation

ESTUDANTES CON ASISTENCIA MÍNIMA DO 80% AS ACTIVIDADES DE AULA NA 1ª CONVOCATORIA:

Para poder acollerse á **avaliación continua** a través da realización das actividades na aula é preciso asistir ás sesións lectivas de aula nun mínimo do 80% e entregar e obter unha puntuación mínima de 5 puntos en cada unha das partes obxecto de avaliación (traballo tutelado, cartafol e resolución de problemas ou actividades).

ESTUDANTES QUE NON CUMPREN CUNHA ASISTENCIA MÍNIMA DO 80% AS ACTIVIDADES DE AULA:

O estudiantado que non acade un mínimo do 80% de asistencia e participación as clases presenciais, para obter unha avaliación positiva, deberá acollerse a modalidade de avaliación global (realización dun exame na data oficial que se indica no calendario académico).

Deste xeito e, conforme a normativa vixente, con independencia da asistencia ou non a clases, o estudiantado disfrutará de condicións equivalentes de avaliación. A tal fin, **recoméndase que aquelas persoas que teñan previsto non asistir, se poñan en contacto coa persoa coordinadora da materia antes do inicio das clases presenciais.**

AVALIACIÓN EN 2ª CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo:

- No caso de ser **estudiantado de avaliación continua en primeira convocatoria**, poderá optar por realizar as actividades pendentes de avaliación positiva indicados para a 1ª convocatoria ou pola realización de exame sobre o contido da materia.
- No caso de ser **estudiantado de avaliación global en primeira convocatoria**, para obter unha avaliación positiva, deberá realizar o exame teórico/práctico (segundo corresponda).

DATAS DE EXAMES: As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na páxina <http://dides.webs.uvigo.es>

Horario de titorías da coordinadora da

materia: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-asuncion-lorenzo-rial/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

el Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y Formación del Profesorado, **Marco Común de la Competencia Digital Docente**, 2017

Cabero-Almenara, J., Romero-Tena, R., & Palacios-Rodríguez, A., **Evaluation of Teacher Digital Competence Frameworks Through Expert Judgement: the Use of the Expert Competence Coefficient**, 2020

Sánchez Rivas, Enrique; Colomo Magaña, Ernesto; Ruiz Palmero, Julio, **Tecnologías De La Información y La Comunicación En contextos educativos**, 1ª ed., Síntesis, 2020

Complementary Bibliography

Gallego, M.J.; Raposo, M., **Formación para la educación con tecnologías**, 1, Pirámide, 2016

Cebrián de la Serna, M.; Gallego, M.J., **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, 1, Pirámide, 2011

Raposo, M.; Martínez-Figueira, M.E., **As TIC e as súas aplicacións na aula: misión posible**, 1, Toxosoutos, 2012

Recomendacións

Other comments

RECOMÉNDASE:

- 1) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.
- 2) Asistencia continua ás sesións de aula. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para avaliación por parte da docente, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.
- 3) Que o alumnado non asistente o comunique antes do inicio das aulas ou a máis tardar, na primeira clase, para determinar as alternativas metodolóxicas e de avaliación que se van seguir.

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación en Didáctica da matemática**

Subject	Investigación e innovación en Didáctica da matemática			
Code	P02M178V01201			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Marta			
Lecturers	Pérez Rodríguez, Marta			
E-mail	martapr@uvigo.es			
Web				
General description	<p>A ciencia forma parte da cultura e caracteriza, en gran medida, a sociedade na que vivimos. Así, a principal finalidade da educación científica debe ser que as persoas sexan capaces de aplicar as súas aprendizaxes para tomar decisións informadas sobre cuestións persoais, sociais e globais. O alumnado de Educación Primaria debe aprender as posibilidades de intervención no medio de maneira que se favoreza a sostibilidade das formas de vida e do medio ambiente a través dun achegamento ao mundo físico e natural e dunha interrelación coas outras áreas de coñecemento. Trátase dun enfoque globalizado de utilización da ciencia para formar á cidadanía. O alumnado desta titulación, futuro persoal docente, debe promover unha educación científica que axude a pensar, a comunicarse, a facer e a autorregularse, tendo como referente o establecido no currículo de Educación Primaria da Consellería de Educación da Xunta de Galicia.</p> <p>A práctica docente universitaria e as liñas de investigación didáctica, neste campo, deben contemplar metodoloxías e construcións conceptuais, procedementais e actitudinais, sempre en interacción e co horizonte do desenvolvemento das competencias básicas, relativas á comprensión da realidade e aos problemas globais de actualidade, tales como os referidos medio ambiente e ao desenvolvemento sostible. Deste modo, partindo das metodoloxías propias da didáctica das ciencias, pódense utilizar os enfoques C-T-S-A, a modelización, a construción do coñecemento arredor de problemas científico-tecnolóxicos, a alfabetización científica e a Educación en Ciencia Global. De forma que inclúa o tratamento da transversalidade, prestando especial atención á igualdade entre homes e mulleres, dentro dun modelo integrador.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación

- C7 Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
- C8 Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
- C10 Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
- C12 Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
- C13 Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinarios específicos
- C14 Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
- C17 Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinarios
- C18 Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de adaptación a situacións novas
- D3 Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
- D4 Traballar de xeito colaborativo
- D5 Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinarios e interdisciplinarios
- D6 Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
- D7 Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
- D8 Ser capaz de comunicarse cos seu compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento
- D9 Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
- D10 Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer e analizar a importancia dos recursos didácticos para mellorar as actitudes cara á matemática.	A3 A5 B3 B4 B6 B7 B8 C7 C10 C17 D1 D3 D4 D6 D10
Coñecer as principais metodoloxías, instrumentos e técnicas de investigación e innovación en didáctica da matemática.	A1 A2 A5 B3 B6 B7 B8 C6 C7 C10 C12 C13 C14 C17 C18 D1 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10

Aplicar os principios básicos da investigación sobre o traballo práctico na análise de procesos vinculados á mellora da competencia matemática.

A2
A3
A5
B3
B4
B6
B8
C6
C7
C17
C18
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D7
D9
D10

Planificar investigacións sobre problemas relacionados coa práctica, en consideración cos avances teóricos no campo de coñecemento.

A2
A3
A4
A5
B1
B3
B4
B6
B7
B8
C6
C7
C8
C17
C18
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D7
D8
D9
D10

Contidos

Topic

Procesos de adquisición do coñecemento en matemáticas.	Procesos de adquisición do coñecemento en matemáticas.
Deseño e desenvolvemento de metodoloxías, instrumentos, técnicas, recursos para o ensino-aprendizaxe das matemáticas.	Deseño e desenvolvemento de metodoloxías, instrumentos, técnicas, recursos para o ensino-aprendizaxe das matemáticas.
Principios básicos da innovación e investigación en educación matemática.	Principios básicos da innovación e investigación en educación matemática.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Estudo previo	2	18	20
Debate	2	2	4
Metodoloxías baseadas en investigación	3	18	21
Presentación	4	4	8
Aprendizaxe colaborativa	3	18	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a introducir a materia obxecto de estudo e as súas bases teóricas e prácticas.
Estudo previo	Procura, lectura e análise de fontes documentais.
Debate	Discusión dirixida entre o grupo de estudantes sobre a análise dunha situación de ensino/aprendizaxe das matemáticas na Educación Infantil e Primaria.
Metodoloxías baseadas en investigación	Realización dun proxecto de investigación
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes do proxecto de investigación.
Aprendizaxe colaborativa	Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e do dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para alcanzar metas e incentivos grupais. Esta metodoloxía utilizarase na análise de fontes documentais e nas actividades introductorias.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Actividades introductorias	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Estudo previo	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Debate	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Metodoloxías baseadas en investigación	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Presentación	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Aprendizaxe colaborativa	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Metodoloxías baseadas en investigación	Proxecto de investigación	60	
Presentación	Exposición e defensa do proxecto de investigación	20	
Aprendizaxe colaborativa	Actividades introductorias e análises de fontes documentais	20	

Other comments on the Evaluation

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado no modo en que se estableza na guía docente.
- En caso de non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo.

As datas oficiais da avaliación poden ser consultadas na páxina web do máster (<http://dides.webs.uvigo.es/gl/>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Godino, J.D., **Actividades de iniciación a la investigación en Educación Matemática.**, Uno. Revista de Didáctica de la Matemática, 2013

Burghes, D., **Enhancing primary mathematics teaching and learning.**, CfBT Education Trust. Plymouth, Uk, 2012

Castro Martínez, E.; Olmo Romero, Ma A.; Castro Martínez, E., **Desarrollo del pensamiento matemático infantil**, Departamento de Didáctica de la Matemática, 2002

Complementary Bibliography

Santos-Trigo, M., **Innovación e investigación en Educación Matemática.**, Innovación Educativa, vol.9, num. 46, 2009

Clements, D.H. y Sarama, J., **Early childhood mathematics learning.**, Second Handbook of research on mathematics teachin, 2007

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Dificultades na aprendizaxe das matemáticas. Enfoque práctico**

Subject	Dificultades na aprendizaxe das matemáticas. Enfoque práctico			
Code	P02M178V01202			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Marta			
Lecturers	Pérez Rodríguez, Marta			
E-mail	martapr@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia está orientada ao coñecemento e adquisición de capacidades en metodoloxías de investigación e innovación en dificultades na aprendizaxe das matemáticas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C1	Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinario e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares
C2	Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo
C3	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C8	Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
C11	Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
C16	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar achegas para a investigación e a innovación no ámbito das Didácticas Específicas

C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de adaptación a situacións novas
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
D8	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer os principios, técnicas e recursos didácticos para dar resposta ás dificultades asociadas ao uso das distintas linguaxes en matemáticas, nas etapas de Educación infantil e primaria.	A1 A2 A5 B3 B4 B6 C1 C2 C11 C16 C17 D1 D3 D4 D9 D10
Coñecer a influencia das compoñentes afectivas no proceso de ensino-aprendizaxe da matemática na Educación infantil e primaria.	A1 A3 A5 B4 B6 B7 C1 C11 D1 D3 D4 D6 D7 D8 D10
Adquirir a capacidade de resolver situacións prácticas relativas ás dificultades da aprendizaxe da matemática.	A2 B3 B4 B6 C3 C9 C16 C17 D2 D3 D4 D6

Adquirir a capacidade para redactar e avaliar tarefas auténticas en matemáticas.

A4
B1
B3
B4
B6
B8
C1
C2
C3
C8
C9
C15
C16
C17
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D8
D9

Adquirir a capacidade para promover actividades metacognitivas e de autorregulación na aula de matemáticas.

A2
A3
A4
A5
B4
B6
B8
C3
C8
C9
C15
C16
C17
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D8
D9
D10

Contidos

Topic

As linguaxes da matemática.

Compoñentes afectivas.

Análise e estudo de casos prácticos.

Tareas auténticas en matemáticas.

Metacognición.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Estudo previo	2	18	20
Debate	2	2	4
Metodoloxías baseadas en investigación	3	18	21
Presentación	2	4	6
Aprendizaxe colaborativa	0	18	18
Aprendizaxe-servizo	4	0	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a introducir a materia obxecto de estudo e as súas bases teóricas e prácticas.
Estudo previo	Procura, lectura e análise de fontes documentais.
Debate	Discusión dirixida entre o grupo de estudantes sobre a análise dunha situación de ensino/aprendizaxe das matemáticas na Educación Infantil e Primaria.
Metodoloxías baseadas en investigación	Realización dun proxecto de investigación
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes do proxecto de investigación.
Aprendizaxe colaborativa	Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e do dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para alcanzar metas e incentivos grupais.
Aprendizaxe-servizo	ApS-MatIncl: Intervencións educativas de ensino e aprendizaxe de cuestións de economía doméstica en colaboración con Down-Vigo. Proxecto ApS da Universidade de Vigo 2021. Utilizarase Aprendizaxe Colaborativa como metodoloxía integrada na actividade.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Estudo previo	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Debate	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Metodoloxías baseadas en investigación	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Presentación	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Aprendizaxe colaborativa	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de Faitic, campus remoto, ...)
Aprendizaxe-servizo	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvemento	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Metodoloxías baseadas en investigación	Proxecto de investigación	40	
Presentación	Exposición e defensa do proxecto de investigación	10	
Aprendizaxe-servizo	Portfolio das actividades realizadas	40	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas sobre á análise de fontes documentais e o seu posterior debate	10	

Other comments on the Evaluation

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado no modo en que se estableza na guía docente.
- En caso de non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo.

As datas oficiais da avaliación poden ser consultadas na páxina web do máster (<http://dides.webs.uvigo.es/gl/>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Chamorro, M. C. (Ed.), González, E. F. (Coord.), **Dificultades del aprendizaje de las matemáticas**, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2001

Miranda, A., Gil, D. M., **Dificultades del aprendizaje de las matemáticas: un enfoque evolutivo**, 2000

Phonapichat, P., Wongwanich, S., Sujiva, S., **An analysis of elementary school students' difficulties in mathematical problem solving**, 2014

Munro, J., **A unifying concept in understanding mathematics learning disabilities**, 2003

Munro, J., **A learning strategies approach.**, 1995

Enseñanza de matemáticas y síndrome de Down.

<https://www.down21.org/revista-virtual/1762-revista-virtual-2019/revista-virtual-junio-2019-n-217/3336-ensenanza-de-matematicas-y-sindrome-de-down.html>,

Hortsmeier, A., **Teaching math to people with Down syndrome and other hands-on learners**, Woodbine House, 2004

<https://www.downciclopedia.org/educacion/calculo>,

Complementary Bibliography

Kramarski, B., Mevarech, Z. R., Arami, M., **The effects of metacognitive instruction on solving mathematical authentic tasks**. *Educational studies in mathematics*, 2002

Buckley S.; Bird, G.; Sacks, B; Perera, J., **Vivir con el síndrome de Down: Una introducción para padres y profesores**, 2006

Monari Martínez, E.; Pellegrini, K, **Algebra and problem solving in Down syndrome: a study with 15 teenagers**, 2010

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación en Didáctica das Ciencias Experimentais**

Subject	Investigación e innovación en Didáctica das Ciencias Experimentais			
Code	P02M178V01203			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Uxío			
Lecturers	Lorenzo Rial, María Asunción Pérez Rodríguez, Uxío			
E-mail	uxio.perez@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia abórdanse as estratexias de investigación cuantitativa e cualitativa e a innovación en Didáctica das Ciencias Experimentais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C12	Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinares específicos
C14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
C18	Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a

D10 Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

D11 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria

D13 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar, analizar e valorar os problemas que suscitaron a investigación e innovación no ensino científico.	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B3
	B4
	B6
	B7
	B8
	C10
	C18
Recoñecer as características das principais liñas de investigación da Didáctica das Ciencias Experimentais e a súa evolución	D1
	D3
	D4
	D7
	D10
	D11
	D13
	A1
	A2
	A3
	A4
A5	
B1	
B3	
B4	
B6	
B7	
B8	
C10	
C12	
C13	
C14	
C18	
D1	
D3	
D4	
D5	
D7	
D10	
D11	

Apresiar as características de investigacións e innovacións en contextos científicos e deseñar propostas específicas para a Educación Infantil e Primaria	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B3 B4 B6 B7 B8 C7 C13 C14 C18 D1 D3 D4 D5 D7 D10 D11 D13
---	--

Contidos

Topic	
A problemática do ensino das ciencias da natureza nos niveis educativos básicos	A problemática do ensino das ciencias da natureza nos niveis educativos básicos
Correntes de investigación en Didáctica das Ciencias Experimentais. As súas características.	Correntes de investigación en Didáctica das Ciencias Experimentais. As súas características.
A investigación e innovación en contextos concretos do ámbito científico en Educación Infantil e Primaria	A investigación e innovación en contextos concretos do ámbito científico en Educación Infantil e Primaria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Metodoloxías baseadas en investigación	2.5	20	22.5
Lección maxistral	3	0	3
Aprendizaxe colaborativa	2.5	0	2.5
Traballo tutelado	3	10	13
Prácticas con apoio das TIC	2	15	17
Eventos científicos	2	0	2
Estudo de casos	0	5	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Metodoloxías baseadas en investigación	Mellora o procesamento da información en dominios específicos recorrendo a actividades de investigación científica.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Traballo tutelado	
Prácticas con apoio das TIC	
Eventos científicos	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe colaborativa	Coordinación do profesorado durante a actividade presencial

Traballo tutelado

Prácticas con apoio das TIC

Avaliación							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Traballo tutelado	Traballo tutelado	30	A1	B1	C7	D1	
			A2	B3	C10	D3	
			A3	B4	C12	D4	
			A4	B6	C13	D5	
			A5	B7	C14	D7	
				B8	C18	D10	
						D11	
						D13	
						D1	
						D3	
						D4	
						D5	
						D7	
Prácticas con apoio das TIC	Prácticas con apoio das TIC	35	A1	B1	C7	D1	
			A2	B3	C10	D3	
			A3	B4	C12	D4	
			A4	B6	C13	D5	
			A5	B7	C14	D7	
				B8	C18	D10	
						D11	
						D13	
						D1	
						D3	
						D4	
						D5	
						D7	
Estudo de casos	Estudo de casos	15	A1	B1	C7	D1	
			A2	B3	C10	D3	
			A3	B4	C12	D4	
			A4	B6	C13	D5	
			A5	B7	C14	D7	
				B8	C18	D10	
						D11	
						D13	
						D1	
						D3	
						D4	
						D5	
						D7	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e/ou exercicios	20	A1	B1	C7	D1	
			A2	B3	C10	D3	
			A3	B4	C12	D4	
			A4	B6	C13	D5	
			A5	B7	C14	D7	
				B8	C18	D10	
						D11	
						D13	
						D1	
						D3	
						D4	
						D5	
						D7	

Other comments on the Evaluation

Avaliación continua:

Para superar a materia será preciso asistir ao 80% das horas de clase e entregar todos os traballos solicitados polo profesorado. O alumnado que cumpla coa asistencia indicada pero non entregue os traballos na convocatoria de maio poderá facelo na de xuño.

Avaliación global:

Para todas as oportunidades de avaliación, o alumnado que non asista ao 80% de horas de clase poderá realizar o exame da materia, que suporá o 100% da cualificación.

As datas de exames poden consultarse en <http://dides.webs.uvigo.es/gl/docencia/horarios/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

PUJOL, R. M., **Didáctica de las ciencias en la educación primaria**, Síntesis, 2007

ABELL, S.K.; LEDERMAN, N.G. (Eds.), **Handbook of research on Science Education**, Routledge, 2007

LEDERMAN, N.G.; ABELL, S.K. (Eds.), **Handbook of research on Science Education. Volume II**, Routledge, 2014

LEDERMAN, N.G.; ZEIDLER, D.N.; LEDERMAN, J.S., **Handbook of research on Science Education. Volume III**, Routledge, 2023

Complementary Bibliography

HESSE-BIBER, S.; LEAVY, P., **Handbook of Emergent Methods**, Guilford Press, 2010

PIPITONE, C., **Lo nuevo no tan nuevo. Revisión histórica de la enseñanza de las ciencias**, DCES, 44, 2023

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise de experiencias interdisciplinares/P02M178V01102

Aplicación das TIC na innovación educativa/P02M178V01106

Deseño de proxectos interdisciplinares/P02M178V01103

A contorna como recurso educativo/P02M178V01101

Metodoloxía de investigación educativa/P02M178V01105

IDENTIFYING DATA**Novas tendencias na Educación ambiental**

Subject	Novas tendencias na Educación ambiental			
Code	P02M178V01204			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Varela Losada, María Mercedes			
Lecturers	Varela Losada, María Mercedes			
E-mail	mercedesvarela@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia ten como obxectivo principal coñecer as novas tendencias no ámbito da educación ambiental para un desenvolvemento sustentable. Os contidos farán especial fincapé na fundamentación, deseño, posta en práctica e avaliación de propostas innovadoras na Educación Infantil e Primaria			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C11	Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinares específicos
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
C18	Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de adaptación a situacións novas
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

D11 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria

D12 Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecer diferentes tipos de actividades para a alfabetización científico-ambiental e a súa integración nas estratexias de ensino

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B3
B6
B7
C7
C10
C13
C15
D1
D2
D5
D6
D7
D10
D11
D12

Analizar e valorar proxectos de innovación, e deseñar propostas específicas para o ensino de tópicos científico concretos

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B3
B4
B6
B8
C7
C10
C11
C13
C15
C18
D1
D2
D6
D7
D10
D11
D12

Desenvolver investigacións e propostas innovadoras en Educación Ambiental e científica, e deseñar intervencións educativas para a sustentabilidade en Educación Infantil e Primaria

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B7
B8
C7
C10
C11
C18
D1
D2
D5
D6
D7
D10
D11
D12

Contidos

Topic

As novas tendencias na Didáctica das Ciencias experimentais para o deseño de recursos destinados á Educación ambiental en Educación Infantil e Primaria	-Novas tendencias na Didáctica das Ciencias experimentais en relación coa Educación Ambiental -Deseño de recursos destinados á Educación ambiental en Educación Infantil e Primaria
Tendencias actuais na innovación e investigación en Educación Ambiental e a Sustentabilidade desde a Didáctica das Ciencias Experimentais.	-Innovación e investigación en Educación Ambiental e Sustentabilidade desde a Didáctica das Ciencias Experimentais. - Propostas innovadoras para a Educación Infantil e Primaria
Propostas innovadoras de intervención educativa	
A Educación Ambiental e o Desenvolvemento Sustentable en Educación Infantil e Primaria desde a Didáctica das Ciencias experimentais	-A Educación Ambiental e o Desenvolvemento Sustentable en Educación Infantil e Primaria desde a Didáctica das Ciencias experimentais

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe colaborativa	3	15	18
Lección maxistral	3	0	3
Traballo tutelado	3	30	33
Actividades introdutorias	2	0	2
Metodoloxías baseadas en investigación	3	15	18
Presentación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Aprendizaxe colaborativa	Tarefas desenvolvidas dentro e fóra da aula utilizando os principios da aprendizaxe cooperativa
Lección maxistral	Actividades expositivas do profesorado sobre os ámbitos temáticos da materia.
Traballo tutelado	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado
Actividades introdutorias	Actividades de introdución dos ámbitos temáticos da materia con detección de ideas previas
Metodoloxías baseadas en investigación	Análise e tratamento de fontes documentais para a realización de traballos

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introdutorias	Atención personalizada en pequeno grupo para o desenvolvemento de actividades introdutorias. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe colaborativa	Atención personalizada en pequeno grupo para o desenvolvemento de tarefas colaborativas. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Lección maxistral	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para resolver as dúbidas que poidan xurdir nas actividades expositivas do profesorado. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Traballo tutelado	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Metodoloxías baseadas en investigación	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a realización de análise documental e tarefas de investigación
Tests	Description
Presentación	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para o deseño e elaboración de presentacións de forma grupal participativa. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results				
		A1	B1	C7	D1	
Traballo tutelado	Avaliación do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través dos traballos de aula	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7 B8	C7 C10 C11 C13 C15 C18	D1 D2 D5 D6 D7 D10 D11 D12
Metodoloxías baseadas en investigación	Avaliación do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través da busca, análise e estruturación da información para a realización de traballos	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7 B8	C7 C10 C11 C13 C15 C18	D1 D2 D5 D6 D7 D10 D11 D12
Presentación	Avaliación do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través do deseño e elaboración de presentacións de aula	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7 B8	C7 C10 C11 C13 C15 C18	D1 D2 D5 D6 D7 D10 D11 D12

Other comments on the Evaluation

O alumnado poderá superar a materia mediante avaliación continua coa entrega de traballos de aula.

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos traballos e probas de avaliación. Ademais se valorará como condición imprescindible o aproveitamento axeitado das sesións de aula e a participación correcta nos equipos.

A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

O alumnado que se acolla a modalidade de avaliación global deberá presentarse ao exame establecido polo centro.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de nullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ellis, Erle C., **El Antropoceno. Una breve introducción**, 1ª, Alianza editorial, 2022

González Reyes; Luis ; Sanz, Almudena, **Educación para la transformación ecosocial : orientaciones para la incorporación de la dimensión ecosocial al currículo**, 1ª, FUHEM, 2018

Mogensen, F., Mayer, M., Breiting, S. y Varga, A., **Educación para el desarrollo sostenible: tendencias, divergencias y criterios de calidad**, 1ª, Graò, 2009

Novo, M., **El desarrollo sostenible**, 1ª, Pearson, 2006

UNESCO, **Educación para los objetivos del Desarrollo Sostenible**, 1ª, UNESCO, 2017

Complementary Bibliography

Álvarez, P. y Vega P., **Actitudes ambientales y conductas sostenibles. Implicaciones para la educación ambiental**, 2009

Martínez Castillo, R., **La importancia de la educación ambiental ante la problemática actual**, 2013

Wals, A. E., Brody, M., Dillon, J., & Stevenson, R. B, **Convergence between science and environmental education**,

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Investigación e innovación en Didáctica das Ciencias Experimentais/P02M178V01203

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación na Didáctica das ciencias sociais**

Subject	Investigación e innovación na Didáctica das ciencias sociais			
Code	P02M178V01205			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais Dpto. Externo			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Uxío			
Lecturers	Castro Fernandez, Belen Maria Pérez Rodríguez, Uxío			
E-mail	uxio.perez@uvigo.es			
Web				
General description	<p>Os obxectivos da materia son:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarse coas liñas de investigación na didáctica das ciencias sociais; - Coñecer e valorar os enfoques e ambitos máis destacados da innovación educativa nas ciencias sociais. - Establecer relacións significativas entre a investigación, a innovación e a formación do profesorado de ciencias sociais. - Coñecer e revisar manuais, congresos, revistas e sitios web máis relevantes sobre investigación e innovación en Didáctica das Ciencias Sociais, tanto a nivel nacional como internacional. - Identificar algún problema relevante de investigación e / ou innovación educativa nas ciencias sociais e facer un estado da cuestión utilizando referencias bibliográficas seleccionadas. - Diseñar unha proposta de investigación en ciencias sociais na educación infantil ou primaria. 			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C1	Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinario e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares
C2	Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo
C3	Diseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas
C6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación

- C7 Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
- C8 Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
- C9 Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinarios ou interdisciplinarios en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
- C11 Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
- C12 Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
- C17 Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinarios
- C18 Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D3 Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
- D4 Traballar de xeito colaborativo
- D6 Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
- D10 Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
- D12 Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Ser capaz de identificar e conceptualizar os fundamentos da investigación na didáctica das ciencias sociais.	A1 A2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C2 C5 C7 C11 C12 C18 D1 D3 D4 D10
Ser capaz de formular proxectos de investigación interdisciplinarios desde o ámbito das ciencias sociais e a súa aplicación ao contexto educativo da Educación Infantil e Primaria.	A2 A4 B1 B3 B4 B6 B8 C2 C3 C5 C6 C8 C9 C11 D1 D3 D4 D6 D12

Ser capaz de aplicar os coñecementos adquiridos á didáctica na aula de Educación Infantil e Primaria para xerar innovación educativa.	A2 B1 B3 B4 B6 B7 B8 C3 C5 C7 C9 C17 C18 D1 D3 D4 D6 D12
---	---

Familiarizarse coas liñas de investigación na didáctica das ciencias sociais.	A1 B4 B6 B7 B8 C1 C2 C5 C6 C7 C11 C12 C18 D1 D3 D4 D10
---	--

Contidos

Topic	
1. A investigación en Didáctica das Ciencias Sociais	1.1. Investigación innovación educativa e formación do profesorado 1.2. Ámbitos de investigación en Didáctica das Ciencias Sociais - Educación histórica: pensamento histórico e competencias escolares - Educación xeográfica: o desenvolvemento das competencias espaciais - Educación para a cidadanía democrática - Educación patrimonial - Educación centrada no lugar (Place Based Education) 1.3. A escritura dun artigo de investigación
2. A innovación en Didáctica das Ciencias Sociais	- Innovacións educativas nas ciencias sociais: contexto internacional e español. - Grupos e enfoques de innovacións educativas - Algúns exemplos de innovacións nas aulas de educación infantil e primaria: - A Aprendizaxe Baseada en Proxectos (ABP) - A aprendizaxe baseada no lugar (PBE) - O xogo e a gamificación - A clase invertida

3. Deseño dunha investigación/innovación en Didáctica das Ciencias Sociais

3.1. No caso dunha investigación:

- A pregunta de investigación
- O marco teórico
- Os participantes (a mostra)
- Os instrumentos para a recollida de información
- A análise dos datos
- Os resultados e a súa discusión

3.2. No caso dunha innovación:

- Diagnóstico do problema a mellorar
- Creación do grupo de innovación (participantes, roles, expertos externos...)
- Deseño das fases e actividades da innovación
- Aplicación da innovación
- Avaliación dos resultados
- Discusión e novas iniciativas de innovación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	0	5
Obradoiro	4	20	24
Debate	2	0	2
Estudo de casos	2	20	22
Metodoloxías baseadas en investigación	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Obradoiro	Actividade enfocada á adquisición de coñecementos procedementais, habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor/a ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os/as estudantes.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Metodoloxías baseadas en investigación	Mellora o procesamento da información en dominios específicos recorrendo a actividades de investigación científica.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	Actividade enfocada á adquisición de coñecementos procedementais, habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor/a ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os/as estudantes.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Metodoloxías baseadas en investigación	Mellora o procesamento da información en dominios específicos recorrendo a actividades de investigación científica.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Obradoiro	Traballo en Grupo sobre métodos activos para o ensino e aprendizaxe das ciencias sociais e para a investigación	40	A1 A2 A4	B1 B6 B7 B8	C1 C2 C8 C11	D1 D4 D12

Debate	Participación activa tanto por intervencións nas seesións presenciais como no foro de debate que se establecerá na Aula Virtual.	20	A1 A2 A4	B1 B3 B4 B6 B8	C1 C2 C8 C11	D1 D3 D4 D12
	Requisito previo (obligatorio): realizar un mínimo de 2 intervencións no foro de debate da Materia					
Metodoloxías baseadas en investigación	Traballo individual, final con unha proposta de investigación e/ou innovación sobre Ciencias Sociais en educación infantil ou primaria	40	A1 A2 A4	B1 B3 B4 B6 B7 B8	C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C12 C17 C18	D1 D3 D4 D6 D10 D12

Other comments on the Evaluation

O alumnado que non realice os traballos planteados para acollerse a avaliación continua deberá realizar a proba de avaliación global da materia, que suporá o 100% da cualificación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BLAXTER, L., HUGHES, C. y TIGHT, M., **Cómo se hace una investigación**, Gedisa, 2000

DOMINGUEZ CASTILLO, J., **Pensamiento histórico y evaluación de Competencias**, Graó, 2015

P. MIRALLES y C. GÓMEZ (coords.), **Enseñar ciencias sociales con métodos activos de aprendizaje. Reflexiones y propuestas a través de la indagación**, Octaedro, 2018

HERNÁNDEZ SAMPIERI, R., FERNÁNDEZ COLLADO, C. y BAPTISTA LUCIO, P., **Metodología de investigación**, McGraw Hill, 2006

PAGÈS, J. y SANTISTEBAN, A., **Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria**, Síntesis, 2011

STRAUSS, A. y CORBIN, J., **Bases de la investigación cualitativa. Técnicas y procedimientos para desarrollar la teoría fundamentada**, Universidad de Antioquia, 2002

Complementary Bibliography

BISQUERRA, R., **Metodología de la investigación educativa**, La Muralla, 2009

COHEN, L. y MANION, L., **Métodos de investigación educativa**, La Muralla, 2002

CUESTA, R., **Clío en las aulas. La enseñanza de la Historia en España entre reformas, ilusiones y rutinas**, Akal, 1998

ELLIOTT, J., **El cambio educativo desde la investigación-acción**, Morata, 2000

GIROUX, H. A., **Los profesores como intelectuales: hacia una pedagogía crítica del aprendizaje**, Paidós, 1997

GOETZ, J. P. y LECOMPTE, M. D., **Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa**, Morata, 1988

GÓMEZ, C., SOUTO, X.M.; MIRALLES, P. (Eds.), **Enseñanza de las ciencias sociales para una ciudadanía democrática**, Octaedro, 2021

HERNÁNDEZ, P., MAQUILÓN, J., CUESTA, D. e IZQUIERDO, T., **Investigación y análisis de datos para la realización de TFG, TFM y tesis doctorales**, Compobell, 2015

MERCHAN, J., **Enseñanza, examen y control: profesores y alumnos en la clase de historia.**, Octaedro, 2005

MIRALLES-SÁNCHEZ, P., SÁNCHEZ-IBÁÑEZ, R. y MORENO-VERA, J.R. (eds.), **Aprender historia en el siglo XXI**, Octaedro, 2024

MURPHY, J (2011), **Más de 100 ideas para enseñar historia en educación primaria y secundaria**, Graó, 2011

NIETO MARTÍN, S. (ed.), **Principios, métodos y técnicas esenciales para la investigación educativa**, Dykinson, 2012

NOVAK, J. D. y GOWIN, D. B., **Aprendiendo a aprender (capítulo 8)**, Martínez Roca, 1988

RIVERO, M. P., **Didáctica de las ciencias sociales para educación infantil**, Mira, 2011

RODRÍGUEZ PÉREZ, R.A., TRIGUEROS CANO, F.J. y ANTOLINOS SÁNCHEZ, A. (eds.), **Mirando al futuro: educación histórica y valores cívicos**, Octaedro, 2024

SÁNCHEZ-FUSTER, M.C., LÓPEZ-GARCÍA, A. y MONTEAGUDO-FERNÁNDEZ, J., **Tecnologías emergentes y alfabetización digital para enseñar historia**, Octaedro, 2024

SÁNCHEZ-RODRÍGUEZ J., RUIZ-PALMERO J. y SÁNCHEZ-VEGA E., **Flipped classroom. Claves para su puesta en práctica**, EDMETIC, 6(2), 336-358, 2017

STENHOUSE, L., **La investigación como base de la enseñanza**, Morata, 2004

Clase de Historia, <http://www.claseshistoria.com/revista/historial.html>,

Clío & Asociados (Argentina), <http://bibliotecavirtual.unl.edu.ar:8180/publicaciones/handle/1/2413>,

Con-Ciencia Social, http://www.fedicaria.org/quees_conc_social.htm,

Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales, <http://centros.uv.es/web/departamentos/D90/valenciano/>,
Didácticas Específicas, <http://www.didacticasespecificas.com/ES/index.php>,
Enseñanza de las Ciencias Sociales (revista de investigación), <http://161.116.7.34/publicacions01/revistes.htm>,
Iber (acceso sólo a abstracts: suscripción de pago para contenidos completos),
<http://iber.grao.com/revistas/presentacion.asp?ID=10>,
Proyecto Clío, <http://clio.rediris.es/>,
Teoría y didáctica de las CC sociales (Universidad de los Andes, Venezuela), <http://www.saber.ula.ve/gitdcs/>,
Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado (RIFOP), <https://recyt.fecyt.es/index.php/RIFOP>,
Revista Electrónica Internuniversitaria de Formación del Profesorado (REIFOP), <https://revistas.um.es/reifop>,
Revista de investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales (REIDICS),
<https://revista-reidics.unex.es/index.php/reidics/about>,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Work for physical education projects**

Subject	Work for physical education projects			
Code	P02M178V01207			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1st	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Alonso Fernández, Diego			
Lecturers	Alonso Fernández, Diego			
E-mail	diego_alonso@uvigo.es			
Web				
General description	The course aims to introduce students to the contents of the area of Physical Education and its correct design and planning.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and/or application of ideas, often in a research context
A3	Be able to integrate ones own knowledge and face the complexity of making judgements on the basis of incomplete or limited information, including reflections on the social and ethical responsibilities linked to the application of ones knowledge and judgements
A4	Know how to communicate ones own conclusions and the ultimate knowledge and reasons behind them to specialised and non-specialised audiences in a clear and unambiguous manner
A5	Possess the learning skills that will enable one to continue studying in a largely self-directed or autonomous manner
B6	Assess critically the available knowledge, technology and information to solve the problems faced
B8	Appreciate the importance of research, innovation and technological development in the socio-economic and cultural progress of society
C7	Ability to apply theoretical knowledge in specific didactics to research, innovation and evaluation
C8	Ability to defend and justify both orally and in writing the research and/or innovation work carried out, using audiovisual support tools when necessary
C10	Conocer los fundamentos teóricos que sustentan la investigación e innovación en el ámbito de las Didácticas Específicas
C13	Analyze and assess critically researches and innovation projects in specific disciplinary areas
C15	Identify quality and control criteria both in research and in teaching practice, fostering a critical, reflective and innovative attitude
C16	Design, justify, organise and assess proposals for research and innovation in the field of Specific Didactics
C17	Select, adapt and apply ICT materials and resources and of other kinds to improve teaching and learning in the different discipline areas
C18	Acknowledge research and innovation applied to the education sciences as a permanent tool for educational and social innovation and improvement
D2	Ability to adapt to new situations
D3	Work independently and proactively
D4	Work collaboratively
D5	Organizational and planning skills in disciplinary and interdisciplinary educational fields
D6	Ability to innovate (creativity) within school and non-school educational contexts
D8	Ability to communicate with peers, the educational community and society in general in ones areas of knowledge
D10	Ability to update knowledge, methodologies and strategies in teaching practice

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
New	C10 D10

New	A1 C17 C18
New	B6 B8 C7 D6 D10
New	A3 A5 C13 C15 D8
New	A4 C8 C16 D2 D3 D4 D5

Contents

Topic	
Theoretical framework of project-based learning	Historical framework of project-based learning, main drivers of project-based learning, basic theoretical foundations, elements and phases to be taken into account for project-based learning, advantages and disadvantages of working by projects.
Project work and the curriculum of Early Childhood Education and Physical Education in Primary Education:	Analysis of both curricula and proposals to work by projects in this area in the school environment. Integrated curriculum and Physical Education.
Project-based learning integrating motor skills in Early Childhood Education and Physical Education in Primary Education:	Presentation, search and critical analysis of project-based learning experiences in Physical Education.
Design of project-based learning proposals through motor skills in Early Childhood Education and Physical Education in Primary Education in school and non-school contexts:	Design and justification of project-based learning proposals through motor contents in Early Childhood Education and in Physical Education in Primary Education and for other non-school contexts.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	5	6
Research based methodologies	1	8	9
Collaborative Learning	4	20	24
Discussion Forum	2	5	7
Presentation	4	2	6
Lecturing	1	0	1
Mentored work	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Know the competitions, interests and motivations that possesses the students.
Research based methodologies	Utilisation of audiovisual documents and/or bibliographic notable.
Collaborative Learning	Organisation of the class in small groups in which the students works jointly in the resolution of tasks assigned.
Discussion Forum	The members of a group argue of free form, informal and spontaneous on a subject.
Presentation	Verbal exposition through which students and teachers interact.
Lecturing	Oral exhibition complemented with the use of audiovisual means and the introduction of some questions headed to the students, with the purpose to transmit knowledges and facilitate the learning.
Mentored work	Autonomous learning under the guidance of the faculty.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Collaborative Learning	Class organization in small groups in which students work together in the resolution of assigned tasks. In the theoretical and practical classroom or during tutoring hours or by telematic means in the remote campus, the MOOVI platform or e-mail with previous arrangement.
Mentored work	autonomous learning under the guidance of the faculty. In the theoretical and practical classroom or during tutoring hours or by telematic means in the remote campus, the MOOVI platform or e-mail with previous arrangement.
Introductory activities	to know the competences, interests and motivations of the students. In the theoretical classroom or by telematic means on the remote campus, the MOOVI platform or e-mail by prior arrangement.

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Collaborative Learning	Work in small groups that will design and will schedule a project linked to the physical activity.	30	A1 A3 A4 A5	B6 B8	C7 C8 C10 C13 C15 C16 C17 C18	D2 D3 D4 D5 D6 D8 D10
Presentation	Presentation and defence of the proposal elaborated by each group of work.	30	A1 A3 A4 A5	B6 B8	C7 C8 C10 C13 C15 C16 C17 C18	D2 D3 D4 D5 D6 D8 D10
Mentored work	Elaboration of a group work for a previously agreed context.	40	A5	B6	C7 C8 C10 C13 C17 C18	D2 D3 D5 D6 D10

Other comments on the Evaluation

Students must pass the different tests to pass the subject.

Continuous evaluation: ASSISTANT STUDENTS (attend at least 80% of the proposed sessions):

A group project related to physical activity will be designed, planned and executed by the students themselves with the help and supervision of the teacher. The evaluation will be in charge of the student, the group and the teacher.

Global evaluation: NON-ATTENDING STUDENTS (attend less than 80% of the proposed sessions):

The student must pass a single exam in which he/she will have to demonstrate the theoretical and practical skills covered in the subject. A minimum score of 5 is required to pass the test.

SECOND CALL:

If the student does not pass the subject in the first exam, the competences not acquired will be evaluated in the July exam after consultation with the teacher.

The official exam dates can be consulted on the faculty's website at: <http://dides.webs.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

GONZÁLEZ ARÉVALO, C.; MONGUILLOT, M.; ZURITA, C., **Una educación física para la vida: Recursos prácticos para un aprendizaje funcional.**, Paidotribo, 2014

GARCÍA, R., **Enseñar y aprender en educación infantil a través de proyectos**, Universidad de Cantabria, 2013

VERGARA, J.J., **Aprendo porque quiero. El aprendizaje basado en proyectos (ABP) paso a paso.**, SM, 2015

CONTRERAS, O; GUTIÉRREZ, D. (COORDS), **El aprendizaje basado en proyectos en Educación Física**, Inde, 2017

Complementary Bibliography

MONGUILLOT, M. y cols., **Play the Game: gamificación y hábitos saludables en educación física**, 119(1), 2015

Hastie et al., **Health-Related Fitness Knowledge Development Through Project-Based Learning**, Journal of Teaching in Physical Education, 2017

Leon-Díaz et al., **Análisis de la investigación sobre Aprendizaje basado en Proyectos en Educación Física**, Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación, 2018

Lizalde et al., **Cooperative Learning Projects in the Primary Education Teaching Degree Module of Physical Education**, Retos, 2019

Calvo-Varela et al., **Aprendizaje-Servicio e inclusión en educación primaria. Una revisión sistemática desde la Educación Física**, Retos, 2019

Alfonzo et al., **ESTRATEGIAS DIDÁCTICAS PARA LA EFECTIVIDAD DE LA EDUCACIÓN FÍSICA: UN RETO EN TIEMPOS DE CONFINAMIENTO.**, Revista Electrónica Formación y Calidad Educativa, 2020

Mansilla P. y Abellán J., **Cooperative-sensitizing games to improve attitudes towards disabilities in physical education in primary school**, 8(1), Sportis, 2022

Recommendations

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación en Didáctica da expresión corporal**

Subject	Investigación e innovación en Didáctica da expresión corporal			
Code	P02M178V01208			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Rey Eiras, Ezequiel			
Lecturers	Rey Eiras, Ezequiel			
E-mail	zequirey@uvigo.es			
Web	http://dides.webs.uvigo.es/gl/			
General description	Na materia Investigación e innovación en Didáctica da expresión corporal analizaremos os paradigmas de investigación máis relevantes en Educación Física en Educación Infantil e Primaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
C8	Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C12	Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinarios específicos
C14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
C16	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar achegas para a investigación e a innovación no ámbito das Didácticas Específicas
D2	Capacidade de adaptación a situacións novas
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D8	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
D11	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer e analizar críticamente propostas de investigación e innovación na área de Educación Física en Educación Infantil e Primaria	A1 A4 A5 B6 B8 C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16 D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Coñecer e ser capaz de deseñar proxectos de investigación educativa enfocados no ámbito da Educación Física	A1 A4 A5 B5 B6 B8 C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16 D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Deseñar, xustificar, organizar e avaliar propostas para a transformación e a innovación no ámbito da Educación Física de Educación Infantil e Primaria	A1 A4 A5 B5 B6 B8 C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16 D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11

Valorar a importancia da investigación e a innovación como estratexias para mellorar a calidade educativa na área de Educación Física

A1
A4
A5
B5
B6
B8
C5
C7
C8
C10
C12
C13
C14
C15
C16
D2
D3
D4
D6
D8
D10
D11

Desenvolver recursos comunicativos para transmitir ideas e proxectos en Educación Física, empregando si é preciso recursos tecnolóxicos de apoio

A1
A4
A5
B5
B6
B8
C5
C7
C8
C14
C15
C16
D2
D3
D4
D6
D8
D10
D11

Contidos

Topic

Investigación en Educación Física (EF)	Liñas de investigación en EF Problemas e limitacións da investigación en EF Investigación-acción Deseño de proxectos de investigación Investigación en EF Recursos para a búsqueda
Innovación en EF	Centros de interese da innovación en EF Referencias para clasificar iniciativas de innovación en EF Recursos para a búsqueda de innovacións
Proxectos de innovación en EF	Boas prácticas Deseño e xustificación de proxectos de innovación en EF para Educación Infantil e Primaria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	2.2	50	52.2
Aprendizaxe colaborativa	2.7	0	2.7
Debate	2.7	0	2.7
Presentación	2.7	0	2.7
Foros de discusión	0	10	10
Metodoloxías baseadas en investigación	2.2	0	2.2
Lección maxistral	2.5	0	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Traballo tutelado	Traballos dos estudantes a partir dun tema concreto relacionado cos contidos prácticos da materia.
Aprendizaxe colaborativa	Procedemento de ensino mediante a organización da clase en pequenos grupos para traballar de forma coordinada e desenvolver tarefas académicas.
Debate	Charla aberta entre grupos de estudantes centrada nun tema dos contidos da materia.
Presentación	Exposición por parte dos estudantes sobre contidos da materia.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nun contorno virtual para debatir sobre temas relacionados co ámbito académico.
Metodoloxías baseadas en investigación	Exposición previa de aspectos introductorios, fundamentais ou básicos da materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos aspectos máis importantes de cada tema, explicando conceptos, clasificacións, técnicas, etc.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Traballos do alumnado a partir dun tema concreto relacionado cos contidos prácticos da materia.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Traballos do alumnado a partir dun tema concreto relacionado cos contidos prácticos da materia.	30	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en aula en pequenos grupos para desenvolver de forma coordinada tarefas académicas	20	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes centrada nun tema ou temas dos contidos da materia.	10	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente sobre un dos contidos da materia	10	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11

Foros de discusión	Debate desenvolvido nun contorno virtual sobre temas relativos o ámbito académico	10	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11
Lección maxistral	Exame dos contidos da materia	20	A1 A4 A5	B5 B6 B8	C5 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 C16	D2 D3 D4 D6 D8 D10 D11

Other comments on the Evaluation

Avaliación continua: É imprescindible aprobar cada unha das probas para superar a materia.

Avaliación global: Quen non cumpra cos requisitos de asistencia nas prácticas de forma continua (>80% das horas), presentarse a unha avaliación consistente en: exame sobre a parte teórica da materia.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na páxina <http://dides.webs.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Graham, G., Holt-Hale, S.A., Parker, M., **Children moving: A reflective approach to teaching physical education with movement analysis wheel**, McGraw Hill., 2012

Gallahue, D.L., Ozmun, J.C., Goodway, J., **Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults**, 6th, McGraw Hill, 2006

Department of Education, Victoria, **Fundamental motor skills: A manual for classroom teachers**, 1996

Gallahue, D.L., Donnelly F.C., **Developmental physical education for all children**, Human Kinetics, 2007

Hultheen, R.M., Morgan, P.J., Barnett, L.M., Stodden, D.F., Lubans, D.R., **Development of Foundational Movement Skills: A Conceptual Model for Physical Activity Across the Lifespan**, 10.1007/s40279-018-0892-6, 2018

William J. Vincent, **Statistics in Kinesiology**, 3th, Human Kinetics, 2005

Complementary Bibliography

Ulrich, D.A., **TGMD 2 Test of gross motor development examiner's manual**, PRO-ED, 2000

Giblin, S., Collins, D., Button, C., **Physical Literacy: Importance, Assessment and Future Directions**, 44(9), 1177-1184, 2014

Thomas, J.R., Nelson, J.K., Silverman, S.J., **Research methods in physical activity**, 7th, Human Kinetics, 2015

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise de experiencias interdisciplinares/P02M178V01102

Aplicación das TIC na innovación educativa/P02M178V01106

Deseño de proxectos interdisciplinares/P02M178V01103

A contorna como recurso educativo/P02M178V01101

Metodoloxía de investigación educativa/P02M178V01105

IDENTIFYING DATA**Research and innovation in music education**

Subject	Research and innovation in music education			
Code	P02M178V01209			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1st	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Costa Vázquez, Luís			
Lecturers	Casal de la Fuente, Lucía Costa Vázquez, Luís			
E-mail	luiscosta@uvigo.es			
Web				
General description	<p>The subject aims to provide, on the one hand, basic knowledge for approaching the field of research in educational spaces, through knowledge of both the epistemology of research and the main lines of research on the current educational agenda.</p> <p>On the other hand, it will provide an approach to educational experiences in music in order to create in students a flexible and critical awareness of the models of these teachings.</p> <p>Subject of the English Friendly program: International students may request to/ teachers: a) materials and bibliographical references to follow the subject in English, b) attend the tutorials in English, and e) tests and evaluations in English.</p>			

Training and Learning Results

Code	
A1	Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and/or application of ideas, often in a research context
A2	Know how to apply ones own acquired knowledge and ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to ones area of study
A4	Know how to communicate ones own conclusions and the ultimate knowledge and reasons behind them to specialised and non-specialised audiences in a clear and unambiguous manner
A5	Possess the learning skills that will enable one to continue studying in a largely self-directed or autonomous manner
B1	Express oneself correctly, both orally and in writing, in the official languages of the Autonomous Community
B3	Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) required for the exercise of ones profession and for lifelong learning
B6	Assess critically the available knowledge, technology and information to solve the problems faced
B7	Take on the importance of lifelong learning as a professional and citizen
C1	Know the theoretical foundations of interdisciplinary work and identify ones own centres of interest in school and non-school contexts
C2	Identify and analyse critically interdisciplinary proposals in the field of education
C5	Acquire methodological training to conduct educational research
C6	Establish the general descriptors that define a research project: selecting, elaborating, processing and interpreting data, and presenting findings in line with the research purposes
C7	Ability to apply theoretical knowledge in specific didactics to research, innovation and evaluation
C8	Ability to defend and justify both orally and in writing the research and/or innovation work carried out, using audiovisual support tools when necessary
C10	Conocer los fundamentos teóricos que sustentan la investigación e innovación en el ámbito de las Didácticas Específicas
C11	Know, understand and use scientific language and apply it correctly in its different forms of expression and communication
C14	Know different methodological approaches used in educational research, considering their pertinence for solving specific problems
C18	Acknowledge research and innovation applied to the education sciences as a permanent tool for educational and social innovation and improvement

- D1 Ability to analyse and synthesise
- D2 Ability to adapt to new situations
- D3 Work independently and proactively
- D4 Work collaboratively
- D5 Organizational and planning skills in disciplinary and interdisciplinary educational fields
- D6 Ability to innovate (creativity) within school and non-school educational contexts
- D8 Ability to communicate with peers, the educational community and society in general in ones areas of knowledge
- D10 Ability to update knowledge, methodologies and strategies in teaching practice

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

New	A1 A5 B3 B6 C1 C2 C5 C6 C10 C11 C14 C18 D1 D2 D3 D4 D6 D10
-----	---

New	A1 A5 B3 B6 B7 C1 C2 C5 C6 C10 C11 C14 C18 D1 D2 D3 D4 D6 D10
-----	---

New

A1
A2
A4
B1
B3
B6
B7
C1
C2
C5
C6
C7
C8
C10
C11
C14
C18
D1
D2
D3
D4
D5
D6
D8
D10

Contents

Topic

1- General aspects of educational research.	1.1. Methods and tools for research in education 1.2. Experiences in educational research.
2- Research in musical education	2.1. Strategies and methodologies in music education research 2.2. Different practical approaches.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Workshops	0	15	15
Seminars	3	15	18
Lecturing	7	30	37
Presentation	1	0	1
Case studies	2	0	2
Portfolio / dossier	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Workshops	Reading and commenting on academic texts on case studies
Seminars	Presentation of critical comments on treated case studies
Lecturing	Description of the main lines of research, methodologies and paradigms in research in Music Education
Presentation	Module Content Overview
Case studies	Presentation of case studies

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	monitoring in tutorials
Seminars	monitoring in tutorials
Workshops	monitoring in tutorials
Tests	Description
Portfolio / dossier	monitoring in tutorials

Assessment

Description	Qualification Training and Learning Results
-------------	---

Workshops	Presentation of case studies from academic literature	20	A1	B1	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A4	B6	C5	D3
			A5	B7	C6	D4
					C7	D5
					C8	D6
					C10	D8
					C11	D10
					C14	
					C18	
Seminars	Submission of critical comments on the case studies presented or others selected	30	A1	B1	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A4	B6	C5	D3
			A5	B7	C6	D4
					C7	D5
					C8	D6
					C10	D8
					C11	D10
					C14	
					C18	
Lecturing	Presentation of theoretical aspects of the module	20	A1	B1	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A4	B6	C5	D3
			A5	B7	C6	D4
					C7	D5
					C8	D6
					C10	D8
					C11	D10
					C14	
					C18	
Portfolio / dossier	Entrega y presentación de trabajos	30	A1	B1	C1	D1
			A2	B3	C2	D2
			A4	B6	C5	D3
			A5	B7	C6	D4
					C7	D5
					C8	D6
					C10	D8
					C11	D10
					C14	
					C18	

Other comments on the Evaluation

Students who do not take advantage of the continuous assessment modality will be evaluated using the Global Assessment modality:

- Completion of a written test on the contents of the module. Students in this situation should contact the teacher so that they can specify the sources from which to prepare this test. 50%

- Delivery of a work consisting of a research project in music education or a critical commentary on academic literature texts. You should contact the teacher to specify the characteristics of this work. 50%

The official dates of the exams can be consulted on the master's website: <http://dides.webs.uvigo.es/gl/>

Sources of information

Basic Bibliography

Marin, Ricardo (ed), **Investigación en educación artística**, Universidad de Granada, 2005

Pascual Mejía, Pilar, **Didáctica de la música**, Pearson-Prentice Hall, 2005

Díaz, Maravillas; Giráldez, Andrea (coord), **Investigación cualitativa en educación musical**, Graó, 2013

Bizquerra, Rafael (coord), **Metodología de la investigación educativa**, La Muralla, 2009

Complementary Bibliography

Albert, M^aJosé, **La investigación educativa: claves teórica**, MacGraw Hill, 2009

Latorre, Antonio, **La investigación- acción: conocer y cambiar la práctica educativa**, Graó, 2004

López, Rubén; San Cristóbal, Ursula, **Investigación artística en música**, 2013

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Musical expression and new technologies. Didactic strategies/P02M178V01210

Subjects that it is recommended to have taken before

Design of interdisciplinary projects/P02M178V01103

IDENTIFYING DATA**Expresión musical e novas tecnoloxías. Estratexias didácticas**

Subject	Expresión musical e novas tecnoloxías. Estratexias didácticas			
Code	P02M178V01210			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Alonso Monteagudo, Julio Carlos			
Lecturers	Alonso Monteagudo, Julio Carlos			
E-mail	julalonso@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia pretende amosar ao alumnado parte das ferramentas que as novas tecnoloxías achegan á música. Intentarase transmitir a importancia de estas ferramentas, así como as diferentes posibilidades que ofrecen para o proceso de ensino-aprendizaxe dentro do ámbito educativo, especialmente na educación musical.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C1	Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinario e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares
C3	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de xeito sistemático propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
C11	Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D1	Capacidade de análise e síntese

D2	Capacidade de adaptación a situacións novas
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D4	Traballar de xeito colaborativo
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
D11	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D13	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer os principais criterios de selección e de secuenciación do material didáctico musical.	A2 A3 B8 C3 C9 C11 C17 D1 D3 D6 D10
Emprgear as TIC e as novas tecnoloxías aplicadas á música como ferramentas educativas interdisciplinares.	A1 A5 B3 B6 B8 C7 C17 D2 D6 D10
Deseñar unidades didácticas e traballos por proxectos emprgando recursos sonoros innovadores.	A3 A4 B1 B3 B4 B6 B7 C3 C9 C17 D2 D4 D6 D10 D11 D13
Valorar a importancia da expresión musical no contexto global do desenvolvemento intelectual e personal do alumnado de Educación Infantil e Primaria, considerando a súa contribución a aspectos como a multiculturalidade, a sustentabilidade, a inclusión social e as relacións de xénero.	A1 A2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C7 C11 D2 D4 D11 D13

Contidos

Topic

A expresión musical como recurso didáctico interdisciplinar.	Estratexias didácticas. A aula de música actual. A interdisciplinaridade desde a expresión musical.
As novas tecnoloxías da información e da comunicación no ámbito educativo.	Exploración e creación de recursos para a aplicación na aula desde a perspectiva do docente e do alumnado. As novas tecnoloxías na aula de música actual.
Aplicacións informáticas específicas dirixidas á expresión musical. O seu emprego no deseño de unidades didácticas e de traballos por proxectos.	Aplicacións para traballar a educación auditiva, o ritmo, a melodía, a lectura-escritura musical, a entoación, dictados... Coñecemento dos recursos dispoñibles na rede en relación coa expresión musical e as novas tecnoloxías.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	3	0	3
Traballo tutelado	2	2	4
Obradoiro	3	27	30
Prácticas con apoio das TIC	6	21	27
Traballo	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar cualquier proceso de ensino-aprendizaxe co fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxetivos que se queren acadar vencellados a un programa formativo. Con iso preténdese obter información relevante que permita artellar a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, basados nos coñecementos previos do alumnado.
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Traballo tutelado	Traballos e tarefas que os alumnos e alumnas levan a cabo fundamentalmente na aula para afondar dun xeito máis práctico na materia.
Obradoiro	Modo formativo orientado á aplicación da aprendizaxe na que se poden combinar varias metodoloxías / probas (exposicións, simulacións, debates, resolución de problemas, prácticas guiadas, etc.) a través do cal os alumnos desenvolven tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico , co apoio e supervisión do profesorado.
Prácticas con apoio das TIC	Metodoloxía que permite aos alumnos aprender de forma eficaz, a través de actividades prácticas (demostracións, simulacións, etc.) da teoría dun campo de coñecemento, a través do uso de tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canle para o tratamento da información e aplicación práctica do coñecemento, facilitando a aprendizaxe eo desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Avaliación dos traballos realizados no laboratorio de informática.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Obradoiro	Modo formativo orientado á aplicación da aprendizaxe na que se poden combinar varias metodoloxías / probas (exposicións, simulacións, debates, resolución de problemas, prácticas guiadas, etc.) a través do cal os alumnos desenvolven tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico , co apoio e supervisión do profesorado.	25	A1 B1 C1 D1 A2 B3 C3 D4 A3 B4 C7 A4 C9 A5 C11
Prácticas con apoio das TIC	Metodoloxía que permite aos alumnos aprender de forma eficaz, a través de actividades prácticas (demostracións, simulacións, etc.) da teoría dun campo de coñecemento, a través do uso de tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canle para o tratamento da información e aplicación práctica do coñecemento, facilitando a aprendizaxe eo desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado.	35	A2 B1 C3 D3 B3 C7 D6 B6 C9 D10 B8 C11 C17

Traballo	Elaboración dun traballo proposto polo profesor ou profesora e que versará sobre os contidos da materia.	40	A1 B1 C1 D1 A3 B7 C3 D2 A5 B8 C7 D3 C9 D6 C11 D10 C17 D11 D13
----------	--	----	---

Other comments on the Evaluation

O alumnado que non asista ás clases ou que non acade a asistencia mínima para ser avaliado como alumnado presencial, deberá poñerse en contacto co profesorado da materia, o cal lle indicará as tarefas que debe realizar para superar a mesma. Estas tarefas consistirán fundamentalmente en entregar os traballos e prácticas non realizadas ademais doutros que amosen o acadamento das competencias asociadas aos contidos da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Jame Day, **Apps para músicos**, 1ª Edición, Redbook ediciones, 2018

Elizabeth C. Axford, **Music Apps for Musicians and Music Teachers**, Rowman & Littlefield Publishers, 2015

Andrew R. Brown, **Music Technology and Education: Amplifying Musicality**, 2ª Edición, Routledge, 2014

Andrew King, Evangelos Himonides & S. Alex Ruthmann, **The Routledge Companion to Music, Technology, and Education**, 1ª Edición, Routledge, 2016

S. Alex Ruthmann & Roger Mantie, **The Oxford Handbook of Technology and Music Education**, 1ª Edición, Oxford University Press, 2017

Gary E. McPherson & Graham F. Welch, **Creativities, Technologies, and Media in Music Learning and Teaching: An Oxford Handbook of Music Education. Volume 5**, 5ª Edición, Oxford University Press, 2018

Complementary Bibliography

Luis Torres Otero, **Las TIC en el aula de música. Bases Metodológicas y posibilidades prácticas**, 1ª Edición, Editorial MAD: Psicoeduca. Eduforma, 2010

Oswaldo Lorenzo Quiles, Ricardo N. López León & Oleana S. Latorre Rodríguez, **Maestros de educación musical: contexto profesional**, 1ª Edición, Aljibe Ediciones, 2016

Maravillas Díaz & Andrea Giráldez (coords.), **Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Una selección de autores relevantes**, 1ª Edición, Editorial Graó, 2007

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Investigación e innovación en educación musical/P02M178V01209

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Investigación e innovación en educación musical/P02M178V01209

Subjects that it is recommended to have taken before

Aplicación das TIC na innovación educativa/P02M178V01106

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación en didáctica das artes visuais**

Subject	Investigación e innovación en didáctica das artes visuais			
Code	P02M178V01211			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Paz García, María Begoña			
Lecturers	Paz García, María Begoña			
E-mail	marpaz@uvigo.es			
Web				
General description	O coñecemento de metodoloxías baseadas en artes permitirá a actualización do futuro profesorado para a aplicación de estratexias innovadoras na educación plástica e visual na ensinanza de Infantil e Primaria. Empregarase unha metodoloxía participativa e experimental, favorecendo a reflexión e análise de proxectos innovadores centrados na educación artística (contidos, estratexias e actividades).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas
C6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Coñecer as diferentes metodoloxías de investigación e innovación no campo da didáctica das artes visuais.	A1 A3 A5 B4 B8 C5 C10 C14 D10
Adquirir metodoloxías de investigación, innovación e acción docente baseadas nas artes visuais.	A1 A2 A3 A5 B4 C5 C14 D3 D6
Analizar e valorar diferentes modelos de investigación e innovación docente baseadas nas artes visuais nos contextos formais e non-formais.	A2 A3 A4 B3 B4 C6 C9 D3 D9 D10

Contidos

Topic	
Liñas contemporáneas de investigación e innovación en didáctica das artes plásticas e visuais	Definición, temáticas, estrutura, problemas e tarefas
Proxectos artísticos de investigación e innovación docente na didáctica das artes visuais	Contextos contemporáneos: museos, centros de arte, proxectos socioculturais, etc.
Investigación Educativa Baseada en Artes en Infantil e Primaria	Utilización de procesos artísticos (visuais, performativos...) como ferramentas de investigación para rexistrar os fenómenos e experiencias de estudo. Experiencias actuais en relación a innovación e investigación en Educación Artística.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Aprendizaxe colaborativa	3.5	10	13.5
Obradoiro	5	15	20
Traballo tutelado	3.5	10	13.5
Metodoloxías baseadas en investigación	0	25	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de un traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Aprendizaxe colaborativa	Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os/as alumnos/as son responsables da súa aprendizaxe e dos/as compañeiros/as nunha estratexia de corresponsabilidade para acadar metas e incentivos grupais.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos sobre metodoloxías baseadas en artes
Traballo tutelado	O/a estudante elabora un documento reflexivo sobre a temática da materia o que inclúe a búsqueda e recollida de información lectura e manexo de bibliografía
Metodoloxías baseadas en investigación	Aplicación de metodoloxías para a investigación, análise de fontes documentais, análise de casos concretos, etc.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Aprendizaxe colaborativa	A atención personalizada realizarase tanto nas sesións presenciais como en horas de titorías. As titorías poderán ser mediante medios telemáticos (despacho virtual do campus remoto,...) ou presenciais, baixo cita concertada.
Obradoiro	A atención personalizada realizarase tanto nas sesións presenciais como en horas de titorías. As titorías poderán ser mediante medios telemáticos (despacho virtual do campus remoto,...) ou presenciais, baixo cita concertada.
Traballo tutelado	A atención personalizada realizarase tanto nas sesións presenciais como en horas de titorías. As titorías poderán ser mediante medios telemáticos (despacho virtual do campus remoto,...) ou presenciais, baixo cita concertada.
Metodoloxías baseadas en investigación	A atención personalizada realizarase en horas de titorías mediante medios telemáticos (despacho virtual do campus remoto,...) ou presenciais, baixo cita concertada.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training	and Learning	Results	
Aprendizaxe colaborativa	Presentación oral da aprendizaxe adquirida no traballo grupal	15	A3 A4	B3 B4 B8	D3	
Obradoiro	Realización de actividades para a adquisición de coñecementos sobre metodoloxías para a ensinanza das artes	35	A1 A2 A3 A5	B4 B8 C14	C5	D3 D6 D10
Traballo tutelado	O/a estudante elabora de maneira individual un documento de análise e reflexión crítica e sobre un tema de estudo concreto, onde se reflexarán os coñecementos adquiridos nas sesións maxistras	25	A1 A2 A3 A4 A5	B3 C9	C6	D3 D6 D9 D10
Metodoloxías baseadas en investigación	Aplicación de metodoloxías baseadas en investigación para o estudo da educación en artes	25	A4 A5	B3 B4 B8	C5 C6 C10	D3 D9 C14

Other comments on the Evaluation

Avaliación continua:

Para superar a materia a nota de cada proba debe ser como mínimo dun 5.

Avaliación global

A alumna ou alumno que siga avaliación global debe contactar ao inicio do cuatrimestre coa docente da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar.

Traballo tutelado: documento de análise e crítica en base unha tema de estudo concreto.

Cualificación: 40%

Metodoloxías baseadas en artes: aplicación de metodoloxías para a investigación e o estudo da educación artística

Cualificación: 30%

Obradoiro: actividades para a adquisición de coñecementos sobre a innovación en artes.

Cualificación: 30%

Para superar a materia a nota de cada proba debe ser como mínimo dun 5.

SEGUNDA CONVOCATORIA

Avaliación continua

No caso do alumnado que aínda asistindo regularmente a clase e realizando as entregas parciais non logren superar a materia deberá presentar na segunda convocatoria so aqueles traballos ou exercicios que non alcancen a nota mínima de 5.

Avaliación global

A alumna ou alumno que siga avaliación global debe contactar ao inicio do cuatrimestre coa docente da materia para coñecer en detalle os traballos e exercicios a entregar.

Traballo tutelado: documento de análise e crítica en base unha tema de estudo concreto.

Cualificación: 40%

Metodoloxías baseadas en artes: aplicación de metodoloxías para a investigación e o estudo da educación artística

Cualificación: 30%

Obradoiro: actividades para a adquisición de coñecementos sobre a innovación en artes.

Cualificación: 30%

Para superar a materia a nota de cada proba debe ser como mínimo dun 5.

Se suspende a primeira convocatoria, na segunda convocatoria o/a alumno/a so terá que presentar aqueles traballos ou exercicios que non alcancen a nota mínima de 5.

O calendario de exames pódese consultar en <http://dides.webs.uvigo.es/gl/docencia>

As tutorías realizaranse no horario de titorias establecido.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

D. Efland, A. Freedman, K., Stuhr, P., **La educación en el arte posmoderno**, 1ª ed., Paidós, 2003

Hernández, F., **La investigación basada en las artes. Propuestas para repensar la investigación en educación**, 2008

Acaso, M., **Art Thinking: Cómo el arte puede transformar la educación**, 1ª ed., Paidós, 2017

Mulvihill, Thalia M., **Investigación Educativa Basada en Artes**, 9788419287700, 1ª ed., Ediciones Morata, S.L., 2024

Mesías, J.M., **Educación artística sensible: cartografía contemporánea para arteducadores**, 978-84-998-0984-7, 1ª ed., Graó, 2019

Complementary Bibliography

Marín, R. (ed), **Educación en Investigación Artística**, 1ª ed., Universidad de Granada, 2005

Martines, L., Gutiérrez, R., Escaño, C. (coord.), **Nuevas propuestas de acción en educación**, 1ª ed., Universidad de Málaga, 2005

Acaso, M., **Pedagogías invisibles: El espacio del aula como discurso (mayor)**, 1ª ed., Libros de la Catarata, 2012

Fontán del Junco, M., Bordes, J., Capa, A., **El juego del arte. Pedagogía, arte y diseño**, 1ª ed., Fundación Juan March / Editorial Arte y Ciencia, 2019

Huerta, R., de la Calle, R., **La mirada inquieta**, 1ª ed., Universitat València, 2005

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Procesos e estratexias en fotografía e arte contemporánea**

Subject	Procesos e estratexias en fotografía e arte contemporánea			
Code	P02M178V01212			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Ezquieta Llamas, Iciar			
Lecturers	Ezquieta Llamas, Iciar			
E-mail	iciarezquieta@uvigo.es			
Web	http://fcced.uvigo.es/es/estudios/master-iideeip			
General description	Novas formas e usos da imaxe fotográfica no marco contemporáneo das artes visuais. Procesos de comprensión, lectura e produción de imaxes. Plantexamentos educativos			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C8	Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
C12	Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinares específicos
C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Experimentar e vivenciar procesos de aprendizaxe artístico vinculados coa fotografía e a arte contemporánea en diferentes contextos.

A1
A2
A3
A4
A5
B3
B4
B6
B8
C8
C12
C13
C17
D3
D6
D9
D10

Aprender estratexias de ensinanza basada na sensibilidade estética. Aplicalas a proxectos didácticos en artes visuais.

A1
A2
A3
A4
A5
B3
B4
B6
B8
C8
C12
C13
C17
D3
D6
D9
D10

Contextualizar, analizar e observar diferentes exemplos de procesos e estratexias artísticas vinculadas á ensinanza-aprendizaxe da fotografía e das artes visuais na contemporaneidade.

A1
A2
A3
A4
A5
B3
B4
B6
B8
C8
C12
C13
C17
D3
D6
D9
D10

Contidos

Topic

Procesos de creación e aprendizaxe artístico vinculado coa imaxe, a fotografía e a arte contemporánea.	Fotografía, linguaxe visual e arte contemporánea en contextos formais e non-formais. Educación Infantil e Primaria.
Sensibilidade, estética e prácticas actuais na didáctica das artes visuais na contemporaneidade. Fotografía e imaxe	Prácticas actuais na didáctica das artes visuais na contemporaneidade
Estratexias de ensinanza-aprendizaxe para o desenvolvemento de procesos artísticos e educativos	Estratexias de ensinanza-aprendizaxe: Procesos artísticos. Proxectos artísticos e culturais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	4	11	15

Lección maxistral	5	0	5
Obradoiro	4	11	15
Aprendizaxe colaborativa	2	18	20
Metodoloxías baseadas en investigación	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Elaboración proxecto sobre a temática da materia
Lección maxistral	Presentación teórica dos contidos da materia
Obradoiro	Prácticas de taller na aula e resolución de exercicios
Aprendizaxe colaborativa	Resolución de traballos en grupo
Metodoloxías baseadas en investigación	Análisis de fontes documentais sobre os contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Apoio docente continuado. O/a alumno/a poderá acudir ás correspondentes tutorías.
Obradoiro	Apoio docente continuado. O/a alumno/a poderá acudir ás correspondentes tutorías

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Traballo tutelado	Desarrollo e adecuación á propostas de traballo plantexado.	30
Lección maxistral	Asistencia activa e implicación . resolución práctica.	10
Obradoiro	Adecuación contidos e plantexamentos. Grado de resolución, capacidade creativa e valor plástico.	35
Aprendizaxe colaborativa	Implicación. Participación activa e resolutive no plantexamento de tarefas e resolución dialóxica de problemas.	10
Metodoloxías baseadas en investigación	Capacidade crítica, de análise e de comunicación de coñecementos e ideas adquiridas	15

Other comments on the Evaluation

A asistencia a clase é importante para o correcto desenvolvemento do curso.

O alumnado que siga a avaliación continua terá que entregar todos o traballos, exercicios e probas para ser avaliado nesta modalidade, así como cumprir coa asistencia obrigatoria.

De non ter superada a materia en primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na segunda convocatoria.

O alumnado que opte pola modalidade non presencial, (avaliación global) deberá superar unha proba escrita de contidos mínimos teóricos que lle dará dereito á valoración do resto de entregas. Para coñecer o detalle dos contidos e avaliación das entregas terán que contactar **ao inicio da materia**, co profesorado responsable concertando titorías.

SEGUNDA CONVOCATORIA

Os/as alumnos/as que non tiveran asistido ou non cubran a porcentaxe obrigatoria de asistencia durante o curso académico ordinario, ou se presenten á avaliación global, deberán superar unha proba escrita de contidos mínimos teóricos que lles dará dereito á valoración do resto de entregas. Para coñecer o detalle dos contidos e avaliación das entregas terán que contactar ao **inicio da materia**, co profesorado responsable mediante as titorías.

No caso de alumnos/as, que aínda asistindo regularmente a clase e presentando as entregas parciais puntualmente non logren superar a materia, deberán presentar na segunda convocatoria so aquelas entregas nas que non alcanzasen a nota mínima de 5. As notas das partes aprobadas conservaráselles durante unha convocatoria.

Para información sobre as datas de avaliación consultar a web do mestrado:

<http://dides.webs.uvigo.es/gl/docencia/guias-docentes>

Bibliografía. Fuentes de información

Basic Bibliography

Acaso, María y Megías, Clara, **Art thinking. Cómo el Arte puede transformar la educación**, 1ª ed, Paidós, 2017

Meyerowitz, Joel, **Mirar**, 1ª ed, Gustavo Gili, 2018

Fontcuberta, Joan, **La cámara de Pandora La fotografi@ después de la fotografía**, 2ª ed, GG, 2015

Hockney, David, **Una historia de las imágenes**, 1ª ed, Siruela, 2018

Marchán Fiz, Simón, **Del arte objetual al arte de concepto**, 11ª ed, Akal, 2012

Arnheim, Rudolf, **Arte y percepción visual : psicología del ojo creador**, 2ª ed, Alianza Forma, 2002

Marco Antonini...[et al.], **Fotografía experimental : manual de técnicas y procesos alternativos**, Blume, 2015

Complementary Bibliography

Barthes, Roland, **La cámara lúcida. notas sobre la fotografía**, 1ª ed, Paidós, 1997

Sontang, Susan, **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1991

Berger, John, **Para entender la fotografía**, Gustavo Gili, 2005

Chevrier, Jean-François, **La fotografía entre las bellas artes y los medios de comunicación**, Gustavo Gili, 2007

Dussel, I. y Gutierrez, D, **Educación la mirada: políticas y pedagogías de la imagen**, Manantial, 2006

Porcher, Louis, **La Fotografía y sus usos pedagógicos.**, Kapelus, 1977

Tausk, Petr, **Historia de la fotografía en el siglo XX : de la fotografía artística al periodismo gráfico**, Gustavo gili, 1978

Sougez, marie Loup, **Historia de la fotografía**, 6ª ed, Cátedra, 1996

Fontcuberta, Joan, **Fotografía: Conceptos y Procedimientos**, Gustavo Gili, 1990

Freund, Geselle, **La fotografía como documento social**, 2ª ed, Gustavo Gili, 2017

Fontcuberta, Joan, **La furia de las imágenes. Notas sobre la posfotografía**, 1ª ed, Galaxia Gutemberg, 2016

Krauss, Rosalind, **Paisajes de la escultura moderna**, Akal, 2002

Guasch, Ana María, **El arte en la era de lo global**, Alianza Forma, 2016

Gombrich, E,H, **Los usos de las imágenes : estudios sobre la función social del arte y la comunicación visual**, 1ª ed, Debate, 2003

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Research and innovation in didactics of foreign language and literature (English / French)**

Subject	Research and innovation in didactics of foreign language and literature (English / French)			
Code	P02M178V01213			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil y Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1st	2nd
Teaching language	French Galician English			
Department				
Coordinator	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Lecturers	Valcárcel Riveiro, Carlos			
E-mail	carlos.valcarcel@uvigo.es			
Web				
General description	Review of innovative methodologies in the field of foreign language and literature teaching (English/French).			

Training and Learning Results

Code	
A1	Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and/or application of ideas, often in a research context
A2	Know how to apply ones own acquired knowledge and ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to ones area of study
A3	Be able to integrate ones own knowledge and face the complexity of making judgements on the basis of incomplete or limited information, including reflections on the social and ethical responsibilities linked to the application of ones knowledge and judgements
A4	Know how to communicate ones own conclusions and the ultimate knowledge and reasons behind them to specialised and non-specialised audiences in a clear and unambiguous manner
A5	Possess the learning skills that will enable one to continue studying in a largely self-directed or autonomous manner
B2	Be proficient in speaking, listening, reading and writing in a foreign language
B3	Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) required for the exercise of ones profession and for lifelong learning
B4	Develop oneself for the exercise of an open, educated, critical, committed, democratic and supportive citizenship, capable of analyzing reality, diagnosing problems, formulating and implementing knowledge-based solutions aimed at the common good
B6	Assess critically the available knowledge, technology and information to solve the problems faced
B7	Take on the importance of lifelong learning as a professional and citizen
B8	Appreciate the importance of research, innovation and technological development in the socio-economic and cultural progress of society
C4	Develop foreign language skills for teaching in specific areas
C7	Ability to apply theoretical knowledge in specific didactics to research, innovation and evaluation
C8	Ability to defend and justify both orally and in writing the research and/or innovation work carried out, using audiovisual support tools when necessary
C10	Conocer los fundamentos teóricos que sustentan la investigación e innovación en el ámbito de las Didácticas Específicas
C11	Know, understand and use scientific language and apply it correctly in its different forms of expression and communication
C12	Identify the main lines of research and innovation and their evolution in the Specific Didactics
C13	Analyze and assess critically researches and innovation projects in specific disciplinary areas
C14	Know different methodological approaches used in educational research, considering their pertinence for solving specific problems
C15	Identify quality and control criteria both in research and in teaching practice, fostering a critical, reflective and innovative attitude

- C16 Design, justify, organise and assess proposals for research and innovation in the field of Specific Didactics
- C17 Select, adapt and apply ICT materials and resources and of other kinds to improve teaching and learning in the different discipline areas
- C18 Acknowledge research and innovation applied to the education sciences as a permanent tool for educational and social innovation and improvement
- D1 Ability to analyse and synthesise
- D2 Ability to adapt to new situations
- D4 Work collaboratively
- D5 Organizational and planning skills in disciplinary and interdisciplinary educational fields
- D6 Ability to innovate (creativity) within school and non-school educational contexts
- D7 Behave ethically and with social and environmental responsibility as a teacher and/or researcher
- D8 Ability to communicate with peers, the educational community and society in general in ones areas of knowledge
- D9 Integrate ICT into research processes and information management, data analysis and dissemination and communication of results
- D10 Ability to update knowledge, methodologies and strategies in teaching practice
- D11 Ability to understand the meaning and application of gender mainstreaming in different fields of knowledge and in professional practice to achieve a fairer and more equitable society
- D13 Sustainability and environmental commitment. Equitable, responsible and efficient use of resources

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Value the importance of innovation and research as strategies to improve the quality of education in the area of foreign language and literature in Preschool and Primary Education.	A1 A3 A5 B3 B4 B6 B7 B8 C7 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C17 C18 D1 D2 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D13

Develop key aspects of initial training for L2 teachers.

A1
A2
A3
A4
A5
B2
B3
B4
B6
B7
B8
C4
C7
C8
C10
C11
C12
C13
C14
C15
C16
C17
C18
D1
D2
D4
D5
D6
D7
D8
D9
D10
D11
D13

Analyze critically the curriculum for foreign language and literature, teaching practices and teaching materials.

A1
A3
A5
B6
B8
C7
C12
C13
C14
C15
C16
C17
C18
D1
D2
D4
D5
D6
D8
D9
D10

Formulate proposals for educational research and innovation in school and out-of-school contexts in the area of foreign language teaching.	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B2
	B3
	B4
	B6
	B7
	B8
	C4
	C7
	C8
	C10
	C11
	C12
	C13
	C14
	C15
	C16
	C17
	C18
	D1
	D2
	D4
	D5
	D6
	D7
	D8
	D9
	D10
	D11
	D13

Contents

Topic	
Research in foreign language and literature teaching.	- Conceptualization, characteristics and paradigms. - Main lines and areas of research.
Innovation in the educational processes of foreign language and literature teaching in Preschool and Primary School.	- Basics of educational innovation. - Models and trends. - Analysis of effective practices. - Design of tools and resources for innovation.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Previous studies	4	8	12
Introductory activities	1	4	5
Project based learning	2.5	12	14.5
Project based learning	2.5	12	14.5
Project based learning	2.5	12	14.5
Project based learning	2.5	12	14.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Previous studies	At the beginning of the course, the teacher will present and discuss bibliography and online resources useful for reaching the objectives of the course.
Introductory activities	In the first session, the teacher will present the goals, contents, teaching planning and methodology, evaluation and procedures for personalized attention.

Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project where they must define a specific school context for methodological application (class, school, subject, curricular implementation, etc.). These projects will be presented on the official exam date, they will be of a group basis and the instructions for their realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and develop a pedagogical sequence for the school context defined in the first project. This second project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and elaborate the scaffolding strategies and the audio and video contents for the learning sequence designed in the previous project. This third project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.
Project based learning	In a classroom session and later in tutorial sessions with the teacher, students will carry out a project in which they will have to design and elaborate an evaluation system for the learning section designed in the second project. This fourth project will be presented on the official exam date, it will be of a group basis and the instructions for its realisation will be given by the teacher during the presentation of the subject. During tutorial and classroom sessions, the teacher will guide students in the implementation of the projects through group and collaborative activities and the review of the drafts prepared by the teams.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Previous studies	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.
Project based learning	Personalized attention can be provided in different ways: 1. During the office hours detailed by the teacher at the introductory session of the course. Students must make an appointment by e-mail with the teacher within these hours. In these tutored sessions, students will be able to resolve doubts, make suggestions and reinforce practical aspects of the course. The teacher will not be available to students without an appointment or outside the scheduled office hours. 2. Using the online working group. 3. By videoconference (by appointment) or e-mail.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Project based learning	Organised in work groups, students will develop a project on school contextualisation. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C4 D1 A2 B3 C7 D2 A3 B4 C8 D4 A4 B6 C10 D5 A5 B7 C11 D6 B8 C12 D7 C13 D8 C14 D9 C15 D10 C16 D11 C17 D13 C18
Project based learning	Organised in work groups, students will develop a learning sequence. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C4 D1 A2 B3 C7 D2 A3 B4 C8 D4 A4 B6 C10 D5 A5 B7 C11 D6 B8 C12 D7 C13 D8 C14 D9 C15 D10 C16 D11 C17 D13 C18
Project based learning	Organised in work groups, students will produce the audiovisual content for a learning project. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C4 D1 A2 B3 C7 D2 A3 B4 C8 D4 A4 B6 C10 D5 A5 B7 C11 D6 B8 C12 D7 C13 D8 C14 D9 C15 D10 C16 D11 C17 D13 C18
Project based learning	Organised in work groups, students will develop an evaluation system for a specific learning sequence. It will be submitted on the learning platform on the official date of the exam and assessed according to an evaluation grid proposed by the teacher in the first classroom session.	25	A1 B2 C4 D1 A2 B3 C7 D2 A3 B4 C8 D4 A4 B6 C10 D5 A5 B7 C11 D6 B8 C12 D7 C13 D8 C14 D9 C15 D10 C16 D11 C17 D13 C18

Other comments on the Evaluation

The dates and deadlines for the evaluations will be posted from the beginning of the term on the learning platform and on the master's website.

1. First call evaluation.

1a. Continuous evaluation

In collaboration with the teacher both in the classroom and in tutorial meetings, students will have to carry out four group projects, which will consist of the development of a teaching sequence. The projects will be evaluated by the teacher according to rubrics available on the learning platform. Projects will be submitted on the date set out in the official examination calendar.

1b. Final evaluation

Students who are unable or unwilling to complete the continuous evaluation should ask the teacher to take the final evaluation during the first two weeks of the course. Final evaluation will consist of a written examination on 100% of the course contents. The exam will take place on the official date set by the Faculty. It will be scored from 0 to 10 according to

an evaluation rubric established by the teacher. The exam will have a theoretical question and a hypothetical scenario that the students will have to solve. Details information on the type of exam and the evaluation rubric used by the teacher will be available on the course website.

2. Second call evaluation.

Students not attending any evaluation (continuous or final) at the first call will be graded as no-shows. Students attending the second call must take a written exam on 100% of the syllabus contents. The examination will take place on the official date set by the Faculty. It will be scored from 0 to 10 according to an evaluation rubric provided by the teacher. The exam will have a theoretical question and a hypothetical scenario that the students will have to solve. Details information on the type of exam and the evaluation rubric used by the teacher will be available on the course website. Any work carried out during the course will not be considered at the second call.

3. Working languages

The working languages of the course will be English and French. At all times, the teacher will communicate with the students, in French or English, both orally and in writing. Unless otherwise indicated by the teacher, students may use any of the working languages. Examination documents will be written in French and English, but students may take the exam in any of these languages.

The use of automatic translators in any learning activity of this course, as well as to communicate with the teacher, is not allowed. Repeated use of machine translation in a project or in an examination may constitute an invalidation.

4. Students with special educational needs (SEN)

Students with special educational needs due to specific learning difficulties may benefit from an adaptation of the evaluation system. This adaptation, agreed between the teacher and the students concerned, will seek to ensure that all necessary means are made available for students with SEN to demonstrate the achievement of the learning objectives.

Sources of information

Basic Bibliography

BERTOCCHINI, P. e COSTANZO, E., **Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE**, 2, Clé Internationale, 2017

CAMERON, L., **Teaching language to young learners**, Cambridge University Press, 2002

CAUSA, M., **Formation initiale et profils d'enseignants de langues - Enjeux et questionnements.**, De Boek, 2012

CUQ, J. P. / GRUCA, I., **Cours didactique du français langue étrangère et seconde**, 3, Presses Universitaires de Grenoble, 2017

ELLIS, R., **Task-based Language Learning and Teaching**, 1, Oxford University Press, 2003

HINKEL, E., **Handbook of research in second language teaching and learning. Vol. 2**, 1, Routledge, 2011

LEOW, R.P., **The Routledge Handbook of Second Language Research in Classroom Learning**, 1, Routledge, 2019

LONG, M., **Second Language Acquisition and Task-Based Language Teaching**, 1, Wiley, 2015

LONG, M.H. / DOUGHTY, C.J., **The Handbook of Language Teaching**, Blackwell, 2009

MACKEY, A. / GRASS, S.M., **Research Methods in Second Language Acquisition**, 1, Wiley-Blackwell, 2012

PINTER A., **Teaching Young Language Learners**, Oxford University Press, 2017

ROBINSON, P., **The Routledge Encyclopedia of Second Language Acquisition**, 1, Routledge, 2013

SLATTERY, M. / WILLIS, J., **English for primary teachers. A handbook of activities and classroom language.**, Oxford University Press, 2014

VANTHIER H., **L'enseignement aux enfants en classe de langue**, Clé Internationale, 2009

Complementary Bibliography

ASHER, J., **Learning another language through actions**, 7, Sky Oaks, 2012

COOK, V., **Second Language Learning and Language Teaching**, 4, Hodder, 2008

ELLIS, R. et al., **Task-Based Language Teaching Theory and Practice**, Cambridge University Press, 2020

GORDON, T., **Teaching Young Children a Second Language**, 1, Praeger, 2007

GRIFFEE, D. T., **An Introduction to Second Language Research Methods**, 1, TESL-EJ Publications, 2012

HINKEL, E., **Handbook of research in second language teaching and learning. Vol. 1**, 1, L. Erlbaum Associates, 2005

LINSE, C., **The Children's Response TPR and Beyond**, Materials Branch, 1983

MANCHÓN, R. / POLIO, C., **The Routledge Handbook of Second Language Acquisition and Writing**, Routledge, 2021

MALONE, S., **Introduction to Oral English using the Total Physical Response (TPR) method**, SIL, 2011

NUNAN, D., **Task-based language teaching**, Cambridge University Press, 2004

RAY, B. / SEELY, C., **Fluency through TPR Storytelling**, 4, Comkmand Performance Language Institute, 2005

SHEHADEH, A. / COOMBE, C.A., **Task-based language teaching in foreign language contexts : research and implementation**, 1, John Benjamins, 2012

WEISS, F., **Jouer, communiquer, apprendre**, Hachette, 2002

WILLIS, D. / WILLIS, J., **Doing task-based teaching**, Oxford University Press, 2007

Recommendations

Other comments

A B1 level in English or French is recommended.

IDENTIFYING DATA**Investigación e innovación en didáctica das línguas iniciais e as súas literaturas**

Subject	Investigación e innovación en didáctica das línguas iniciais e as súas literaturas			
Code	P02M178V01214			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Agrelo Costas, María Eulalia			
Lecturers	Agrelo Costas, María Eulalia			
E-mail	magrelo@uvigo.es			
Web				
General description	Abordarase a investigación en didáctica da lingua e da literatura, así como se tratarán cuestións teóricas, métodos, estratexias, prácticas e experiencias conducentes ao deseño de propostas e instrumentos relativos á innovación para a mellora do proceso de ensino-aprendizaxe da lingua e literatura española e galega nas etapas da Educación Infantil e Educación Primaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C12	Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinares específicos
C14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
C16	Deseñar, xustificar, organizar e avaliar achegas para a investigación e a innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C17	Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D9	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
D12	Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

-Valorar a importancia da innovación e investigación como estratexias para mellorar a calidade educativa na área de linguaxe.	A1 A4 B1 B3 C10 C12 D1 D3
-Desenvolver os aspectos clave da formación inicial do profesorado de lingua e literatura.	B6 C13 D6
-Analizar criticamente o currículo de E. Infantil e Primaria para lingua e literatura galega e española, as prácticas docentes e os materiais didácticos habituais.	B8 C14 C15 D9 D12
-Formular propostas de investigación e innovación educativa en contextos escolares e extraescolares.	C16 C17

Contidos

Topic

1. A investigación en educación lingüística e literaria.	1.1. Conceptualización, características e paradigmas. 1.2. Principais liñas e ámbitos de investigación.
2. Innovación para a mellora do proceso educativo en educación lingüística e literaria das linguas española e galega.	2.1. Conceptos fundamentais en innovación educativa. 2.2. Modelos e tendencias. 2.3. Análise de prácticas efectivas. 2.4. Deseño de ferramentas e recursos de innovación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	3	10.7	13.7
Lección maxistral	4.5	0	4.5
Aprendizaxe colaborativa	3	10.7	13.7
Cartafol/dossier	0	38.6	38.6
Presentación	4.5	0	4.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación e utilización de fontes documentais (audiovisuais, bibliográficas...) relativas á temática da materia con actividades deseñadas para a súa análise.
Lección maxistral	Exposición oral que se apoia nos medios audiovisuais e se complementa coa interacción co alumnado para transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Aprendizaxe colaborativa	Resolución de tarefas en pequenos grupos para optimizar a aprendizaxe.
Cartafol/dossier	Elaboración dun arquivador cos rexistros e materiais (notas, traballos, guías, comentarios, probas...) froito das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumnado.
Presentación	Exposición verbal sobre cuestións, temas, traballos... propostos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe colaborativa	Orientación en pequenos grupos para facilitar a realización das tarefas asignadas.
Cartafol/dossier	Apoio individual na estruturación, elaboración e revisión do cartafol.
Presentación	Guía na preparación e exposición das diferentes presentacións que se requiran.
Actividades introductorias	Achega de indicacións e suxestións, tanto individuais como grupais, para favorecer a análise dos diferentes documentos e materiais sinalados para afrontar a materia.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Actividades introductorias	Probas mixtas, especialmente a análise de fontes documentais.	10	A1 A4	B1 B3 B6 B8	C10 C12 C13 C14 C15 C16 C17	D1 D3 D6 D9 D12
Aprendizaxe colaborativa	Realización de tarefas en pequenos grupos.	10	A1 A4	B1 B3 B6 B8	C10 C12 C13 C14 C15 C16 C17	D1 D6 D9 D12
Cartafol/dossier	Elaboración de notas, traballos, guías, comentarios, probas... de xeito individual.	40	A1 A4	B1 B3 B6 B8	C10 C12 C13 C14 C15 C16 C17	D1 D3 D6 D9 D12
Presentación	Exposición verbal de cuestións, temas, traballos... propostos.	40	A1 A4	B1 B3 B6 B8	C10 C12 C13 C14 C15 C16 C17	D1 D3 D6 D9 D12

Other comments on the Evaluation

Alumnado que opte pola metodoloxía de avaliación continua:

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar cada un dos traballos que se indiquen. Na súa valoración tamén se contemplará a capacidade para producir textos orais e escritos pertinentes no seu contido, ben estruturados, adecuados á situación comunicativa e correctos desde a perspectiva ortográfica e gramatical.

Tamén se terá en conta a participación en eventos científicos (Congresos, Seminarios, Xornadas...).

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán de novo avaliadas na convocatoria de xullo.

Alumnado que opte pola metodoloxía de avaliación global:

Será avaliado mediante os mesmos traballos expostos na guía. Para a súa realización contará con documentos-guía no Moovi.

Comunicaralle á persoa docente a súa decisión de atermos á metodoloxía de avaliación global nas primeiras seis semanas de inicio do cuadrimestre para marcar un plan de traballo adaptado.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Campos-Fígares, M. e Quiles Cabrera, M. C. (eds.), **Repensando la Didáctica de La lengua y la Literatura. Líneas emergentes de investigación**, 1ª ed., Visor Libros, 2019

Colomer, T. e outros, **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**, 1ª ed., Síntesis, 2018

Núñez Delgado, P. e Alonso Aparicio, I., **Innovación docente en la didáctica de la lengua y la literatura**, 1ª ed., Octaedro, 2015

Prado Aragonés, J., **Didáctica de la lengua y la literatura para educar en el siglo XXI**, 1ª ed., Editorial La Muralla, 2004

Quiles Cabrera, Mª C. e outros, **Enredos de palabras: gramática y uso de la lengua en nuevos espacios de comunicación. Investigación en didáctica de la lengua**, 1ª ed., Graó, 2019

Vicente-Yagüe Jara, M. I., **Lengua, literatura y su enseñanza**, Editum. Ediciones de la Universidad de Murcia, 2021

Complementary Bibliography

López Valero, A. e Encabo, E., **Fundamentos didácticos de la lengua y la literatura**, 1ª ed., Síntesis, 2016

Núñez Delgado, P., **Literacidad y secuencias didácticas en la enseñanza de la lengua y la literatura**, 1ª ed., Octaedro, 2018

Selfa Sastre, M. e Falguera García, E., **Comunicación y lectoescritura. Nuevos paradigmas**, Graó, 2021

Recomendacións

Other comments

Para o mellor aproveitamento da materia cómpre asumir unha participación activa nas aulas, ademais de recomendarse o traballo continuo e afrontarse a entrega das tarefas nas datas establecidas.

IDENTIFYING DATA**Practicum**

Subject	Practicum			
Code	P02M178V01215			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Uxío			
Lecturers	Pérez Rodríguez, Uxío			
E-mail	uxio.perez@uvigo.es			
Web				
General description	O Prácticum é unha materia obrigatoria do plan de estudos que consta de 6 créditos. O seu propósito central será relacionar a formación adquirida no mestrado cos diferentes contextos educativos innovadores propios da educación do século XXI. Tamén terá un papel chave na formulación de problemas e cuestións necesarias á hora da investigar, co obxecto de situar a práctica profesional innovadora no centro da formación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo			
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo			
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común			
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida			
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación			
C9	Ensañar e avaliar planteamentos de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover achegas de mellora en relación cos resultados obtidos			
C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D2	Capacidade de adaptación a situacións novas			
D3	Traballar de xeito autónomo e con iniciativa			
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares			
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares			
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a			
D8	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento			
D11	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria			
D13	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social	A2 A5 B4 B7 C7 C9 C15 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13
--	---

Relacionar teoría e práctica en contextos educativos reais, tanto no ámbito docente como investigador, aplicando un pensamento crítico, lóxico e creativo	A2 A5 B4 B7 C7 C9 C15 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13
---	---

Coñecer e analizar propostas educativas innovadoras, que polas súas características particulares teñan un valor exemplarizante	A2 A5 B4 B7 C7 C9 C15 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13
--	---

Ser capaz de recabar información en contextos de Educación Infantil e/ou Primaria para a súa posterior análise e aplicación á proxectos de investigación e/ou innovación educativa	A2 A5 B4 B7 C7 C9 C15 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13
--	---

Contidos

Topic

Proxectos de innovación aplicados en contextos escolares e non escolares	Proxectos de innovación aplicados en contextos escolares e non escolares
Recursos para a investigación e a innovación en contexto: aplicación de métodos de recollida de información en situacións reais	Recursos para a investigación e a innovación en contexto: aplicación de métodos de recollida de información en situacións reais
Reflexión sobre a práctica observada como recurso para a investigación e a innovación en Educación Infantil e/ou Primaria	Reflexión sobre a práctica observada como recurso para a investigación e a innovación en Educación Infantil e/ou Primaria
Avances recentes en investigación e innovación no contexto das Didácticas Específicas	Avances recentes en investigación e innovación no contexto das Didácticas Específicas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de campo	42	0	42
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	108	108

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de campo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, et.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, et.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de campo	Actividade supervisada pola persoa titora do centro de prácticas e dirixida pola persoa titora da universidade.
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Actividade supervisada pola persoa titora da universidade.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Prácticas de campo	Valoración por parte da persoa titora do centro sobre o desenvolvemento das prácticas	45	A2 A5	B4 B7	C7 C9 C15	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Valoración por parte da persoa titora da universidade da memoria de prácticas	45	A2 A5	B4 B7	C7 C9 C15	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D11 D13

Other comments on the Evaluation

O proceso de avaliación consta de dúas fases. En primeiro lugar, o/a titor/a do centro deberá emitir un informe sobre o desenvolvemento das prácticas que suporá un 45% da nota final. Se o informe é favorable, a persoa titora da universidade valorará a memoria -45%- e a participación en xornadas/reunión -10%-. Para aprobar a materia en calquera das convocatorias será necesario que o alumnado supere cada un dos apartado.

Para a cualificación da memoria teranse en conta os seguintes aspectos:

- Cuestións formais (10%)

□- Proposta de acción (60%)

□- Reflexión do proceso e implicacións educativas (30%)

Bibliografía. Fontes de información**Basic Bibliography****Complementary Bibliography**

Escudero, J. M., **Las competencias profesionales y la formación universitaria: posibilidades y riesgos**, 2008

González Sanmamed, M., **¿Qué se aprende en el practicum? ¿Qué hemos aprendido sobre el practicum?**, Unicopia, 2001

Hascher, T., Cocard, Y., Moser, P., **Forget about theory, practice is all? Student teachers' learning in practicum**, 2004

Latorre, M. J., **El potencial formativo del prácticum: cambio en las creencias que sobre la enseñanza práctica poseen los futuros maestros**, 2007

Wilson, G., Iñánsion, J., **Reframing the practicum: Constructing performative space in initial teacher education**, 2006

Recomendacións**Subjects that are recommended to be taken simultaneously**

Traballo Fin de Máster/P02M178V01216

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise de experiencias interdisciplinares/P02M178V01102

Aplicación das TIC na innovación educativa/P02M178V01106

Aprendizaxe integrada de contidos en linguas estranxeiras (AICLE)/P02M178V01104

Deseño de proxectos interdisciplinares/P02M178V01103

A contorna como recurso educativo/P02M178V01101

Metodoloxía de investigación educativa/P02M178V01105

Other comments

Ao finalizar as prácticas, cada estudante poderá solicitar certificado no que se indicará a entidade colaboradora, a descrición da práctica especificando a súa duración, as datas de realización e as actividades realizadas.

IDENTIFYING DATA**Traballo Fin de Máster**

Subject	Traballo Fin de Máster			
Code	P02M178V01216			
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Uxío			
Lecturers	Pérez Rodríguez, Uxío			
E-mail	uxio.perez@uvigo.es			
Web				
General description	<p>É unha materia obrigatoria do plan de estudos, de 9 créditos. Supón a realización por parte do alumnado dun proxecto, memoria ou estudo que terá que ser individual, innovador, persoal e orixinal, que supoña unha iniciación á investigación dentro dunha das áreas de Didáctica Específica do mestrado, ou de varias, se se optase por lle dar un carácter interdisciplinar.</p> <p>Deberá estar orientado á aplicación das competencias asociadas á titulación e á adquisición das competencias relacionadas coa aprendizaxe autónoma, coa dirección dun/dunha profesor/a.</p> <p>Para a elaboración do TFM terase en conta o realizado durante o Practicum que será considerado, dentro do posible, como o traballo de campo deste TFM.</p> <p>Constará dun documento escrito que terá que seguir as pautas que se sinalen neste documento marco e as indicacións do/a director/a, realizadas na atención personalizada e/ou titorías. Neste documento marco recóllense características diferentes de formato, segundo as áreas polas que se presente.</p> <p>O alumnado terá que expoñer e defender o TFM publicamente perante un tribunal de avaliación nomeado pola Comisión do Mestrado de cada universidade.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
A3	Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas
C6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación
C8	Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C12	Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas

- C15 Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espírito crítico, reflexivo e innovador
- C16 Diseñar, xustificar, organizar e avaliar achegas para a investigación e a innovación no ámbito das Didácticas Específicas
- C18 Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de adaptación a situacións novas
- D3 Traballar de xeito autónomo e con iniciativa
- D5 Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinarios e interdisciplinarios
- D6 Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
- D7 Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
- D8 Ser capaz de comunicarse cos seu compañeiros/as, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento
- D9 Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
- D10 Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
- D11 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria
- D13 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Establecer unha investigación/innovación en Educación Infantil e/ou Primaria no eido das didácticas específicas, desenvolvida con datos empíricos.	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B4
	B5
	B6
	B7
	B8
	C5
	C6
	C8
	C10
	C12
	C15
	C16
	C18
D1	
D2	
D3	
D5	
D6	
D7	
D8	
D9	
D10	
D11	
D13	

Recoñecer a investigación no eido das didácticas específicas como ferramenta de innovación e mellora educativa e social	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B4 B5 B6 B7 B8 C5 C6 C8 C10 C12 C15 C16 C18 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D13
---	--

Contidos

Topic	
Desenvolvemento dun proxecto de investigación/innovación para a Educación Infantil e/ou Primaria	Desenvolvemento dun proxecto de investigación/innovación para a Educación Infantil e/ou Primaria
Desenvolvemento do proxecto para a obtención de datos empíricos e conclusións	Desenvolvemento do proxecto para a obtención de datos empíricos e conclusións
Presentación oral e escrita e defensa do traballo desenvolvido	Presentación oral e escrita e defensa do traballo desenvolvido

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Metodoloxías baseadas en investigación	0	40	40
Estudo previo	30	80	110
Traballo tutelado	0	70	70
Presentación	1	4	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Metodoloxías baseadas en investigación	Desenvolvemento do proxecto de investigación/innovación
Estudo previo	Análise de fontes documentais
Traballo tutelado	Traballo tutelado pola persoa titora

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Desenvolvemento da memoria do TFM de xeito tutelado
Metodoloxías baseadas en investigación	Desenvolvemento do proxecto de investigación/innovación

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Presentación	Presentación e defensa ante tribunal	100	A1	B1	C5	D1
			A2	B4	C6	D2
			A3	B5	C8	D3
			A4	B6	C10	D5
			A5	B7	C12	D6
				B8	C15	D7
					C16	D8
					C18	D9
						D10
						D11
						D13

Other comments on the Evaluation

O alumnado terá que facer a presentación oral e defensa do seu TFM perante o tribunal asignado, que asignará o 100% da cualificación. Nesta, terase en conta a corrección na expresión oral, a capacidade de síntese, as capacidades comunicativas, así como a corrección e argumentación das respostas e a súa adecuación ás posibles cuestións que os membros do tribunal lle poidan formular.

Os apartados a valorar serán:

- Cuestións formais: 5%.- Obxectivo, fundamentación teórica: 15%.- Deseño e desenvolvemento: 25%.- Conclusións: 15%.- Presentación e defensa: 40% (25% por competencia comunicativa, capacidade de síntese e calidade dos medios e materiais + 15% por argumentación e adecuación das respostas ás cuestións formuladas).

O alumnado poderá presentar o TFM nas diferentes convocatorias existentes cando cumpla os requirimentos para facelo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Escudero, J. M., **Las competencias profesionales y la formación universitaria: posibilidades y riesgos**, 2008

Rullán, M., Fernández, M., Estapé, G., Márquez, M., **La evaluación de competencias transversales en la materia trabajos fin de grado. Un estudio preliminar sobre la necesidad y oportunidad de establecer medios e instrumentos por ramas de conocimiento**, 2011

Rodríguez, M., Llaves, J. (coords.), **Cómo elaborar, tutorizar y evaluar un trabajo de fin de máster**, AQU Catalunya, 2013

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Practicum/P02M178V01215